

FOAIA POPORULUI

Prețul abonamentului:
 Pe un an 4 coroane.
 Pe o jumătate de an 2 coroane.
 Pentru România 10 lei anual.
 Abonamentele se fac la „Tipografia”, sec. pe acțiuni, Sibiu.

Apare în fiecare Duminecă

INSERATE
 se primesc în biroul administrației (strada
 Poplăcii nr. 15).
 Un șir garmond prima dată 14 bani, a doua-ora 12 bani
 a treia-ora 10 bani.

Expoziția din Sibiu.

Sunt zece ani, de când meseriașii români din Sibiu au arangeat prima expoziție românească mai mare. Cu toții ne aducem aminte de frumosul rezultat dobândit atunci și de mângăierea, ce o simțeau bătrânii noștri, cari numai înainte cu 30 de ani abia aflau câte un meseriaș român, și acela în condițiuni inferioare, în Sibiu. În acești 10 ani »Reuniunea meseriașilor români« n'a stat pe loc, ci a dezvoltat o activitate așa de mare, încât acum cu deplină încredere în isbândă se apucă de a doua expoziție, care are să întrecă, suntem siguri, în toate privințele pe cea dintâi.

Din știrile ce le-am dat până-acum se vede, că conducătorul meseriașilor noștri, dl Victor Tordăjanu, totodată și sufletul »Reuniunii agricole«, unde e secretar, s'a apucat cu o deosebită râvnă de realizarea expoziției. Nu numai că s'a pus în legătură cu »Reuniunea agricolă«, dar s'a adresat și primăriilor comunale din comitatul Sibiului, cerându-le spriginul lor pentru votarea de premii și formarea de comitete de femei, cari să adune obiecte din industria de casă, ca și acestea să fie expuse alături de cele ale meseriașilor. Pasul acesta al aranjatorului expoziției e de o importanță cu atât mai mare, cu cât minunatele lucrări ale țerancelor noastre sunt prea puțin cunoscute în lume și expozițiile de lucrări săvârșite atât de economul, cât și de meseriașul nostru sunt cel dintâi mijloc pentru de-a le face cunoscute în lumea mare, dela care

ajutor așteptăm. Expozițiile ne mai dau puțința de-a afla întru-cât lucrarea noastră este mai presus sau îndărătul lucrării săvârșite de alții și dacă materialul folosit este cel mai potrivit. În fine premiile, ce se dau celor mai vrednici, servesc și ele drept indemn și încurajare pentru o desăvârșire tot mai mare.

Și glasul conducătorului n'a răsunat pustiu. Primăriile din Seliște, Rășinari, Avrig, Boița, Răhău, Tilișca etc. s'au grăbit să voteze sume mai mari sau mai mici în favorul expoziției, aproape 20 băneli românești au făcut același lucru. Mult trebuie să ne înveselească și împrejurarea, că ideea a fost primită nu numai de Românii din comitatul Sibiului, ci și de frații mai din depărtare. La stăruința vrednicului preot român din Ecica-română (Bănat) harnicile femei de-acolo au trimis o mulțime de țesături de toată frumusețea, învățătorii din reuniunea aradană au trimis 10 cor. etc. etc.

Atîrnă acum dela rivna conducătorilor poporului de pretutindenea, ca expoziția aceasta, care se va ține în luna Octombrie, să fie o icoană frumoasă a muncii meseriașului român și a femeii române. Primării comunale, unde primăria nu e română, preoții să se grăbească cu toții a face propagandă pentru lucrul acesta, raportând despre rezultat comitetului din Sibiu și noi suntem siguri, că poporul îi va asculta, dovadă și de data aceasta, ce poate face Românul, pururea deștept și harnic.

O decisiune principiară. Ministrul de interne a adresat într'un caz concret o ordinațiune către vicecomitele comitatului Pesta, prin care anulează o decisiune a oficiului comitatens, care a refuzat să se la cunoștință anunțarea despre ținerea unei adunări populare, nefiind nomenați oratorii. Împrejurarea aceasta nu poate constitui motiv de opreliște.

Din Bucovina. După-cum cetim în »Deșteptarea«, în 21 și 22 l. c. alegători din două districte românești, Storojineț și Rădăuț, s'au pronunțat asupra situațiunii nou create și a activității deputaților români din partidele române unite. În ambele districte s'a votat cu unanimitate încredere deplină deputaților, condamnându-se atitudinea politică neromânească a deputatului Florea Lupu și încercările lui de a viri prin manopere clandestine destrăbălare în corpul național român.

Prin rezoluțiile amintite alegătorii și-au exprimat și firma lor voință de a susține situația politică actuală și de a respinge ori-ce atac la solidaritatea politică a întreg poporului românesc.

Cu multă satisfacție au luat adunările la cunoștință, că sistemul de guvernare în Bucovina a luat un curs spre mai bine față de poporul român, uitând aceasta prin moțiuni de încredere la adresa presidentului țării, baronul Bourguignon. În fine adunările au votat aderențe și la adresa prim-ministrului Dr. de Körber pentru atitudinea hotărâtă, cu prilejul tratativelor privitoare la încheierea pactului cu Ungaria.

FOITA.

Un Pipăruș modern.

— Parodie. —
 (Urmare).

Nu-i vorbă! Umblă vorba 'n sat,
 Că omul, dacă dă de frică,
 Se face popă și 'mpărat,
 Chiar fără voea lui... adică
 Să beai chiar duhot! Draci cu chioacă!
 Nu-i nici de ris! Achim, săracul,
 A dat de-atâtea neplăceri,
 Încât el simte-se 'n puteri
 De-a duce 'n cărcă și pe dracul,
 Ba chiar să-l sue 'n viri de peri,
 Dar' — smei cu veriguță 'n coadă!
 Gătege cum băteți să roadă!
 »Ce, frate! Nu vrei să mănânci?
 Aibi grij' că la minut voiu face
 Să treci pe pod în patru brânci!
 De-ți place, place; de nu-ți place,
 Te 'nvêț eu vitejii, sărace!

Zău, zău! Adecă dar' tu vrei
 Să cauți prin șapte țeri sihastru
 Pe fata craiului Albastru?
 Ți-ai pus de gând să mergi la smei?
 Dar' ce poți face tu la ei?
 De ești viteaz, dă-mi mâna! Adă!
 Din pumni, din trântă ori din spadă?
 Că și eu doar' sunt băteuș —
 Aibi grij' că te fac tot grămadă,
 De geaba ești tu Pipăruș!
 Te bat, cum bați mărul cu schiapuri,
 Trei luni de zile să beai hapuri! —
 Și pune mâna pe mănunchi
 Bălaurul, scoțând o spadă,
 Dar' Pipăruș e la spovadă,
 Și de viteaz era 'n genunchi!
 »Proslavnice bălaur mare!
 Te rog aibi milă și 'ndurare
 Și nu lovi, că faci păcat!
 Te rog, cu sufletul curat,
 Cum rogi pe sfântul din icoane!
 Să nu confunzi două persoane!
 Eu nu mă duc acum la smei,
 Căci n'am nimic să fac cu ei;

Și nici nu caut umblând sihastru,
 Pe fata craiului Albastru,
 Că n'am văzut de când sunt orai!
 Cinstită 'n veci să-ți fie fața,
 Să-ți țină Dumnezeu vieța,
 Și locul prea cinstit ce-l ai!
 Măria-Ta! Ascunde-ți dinții,
 Că nu sunt Pipăruș, mă jor!
 Mă bată sfântul Jov, toți sfinții
 Și toți vlădicii din sobor!
 Io-'s biet Achim al lui Cotor,
 Și eată că mă 'nhață vina!
 Bălaurul bufnește 'n ris
 Și zice-apoi aprins ca focul:
 »Cum, nu ești Pipăruș? Ai zis,
 Că ești — o, bată-te norocul!
 Eram să-ți petecesco jococul!
 Ești Chim Cotor? De ești Cotor,
 Te du cu Dumnezeu și bine,
 Că n'am nici un prilej cu tine!

(Va urma).

PROCESUL „DARULUI DE PAȘTI“. Tribunalul reg. din Cluj în ședința sa din 23 Aug. a decis, că față de dl Victor Lazăr cercetarea se declară de încheiată, cu toate că judele de instrucție din Sibiu e însărcinat a continua cu confiscarea cărțiciei. În motivarea acestui decis se spune, că nu se poate prevedea terminarea confiscării, ear' cauza este de natură așa de urgentă, încât trebuie pertractată înaintea altor procese mai vechi.

Se grăbese patrioții!

Afacerea deputatului sârb Pavlovici. Din Chichinda-mare se vestește, că procurorul de stat a înaintat tribunalului acuza contra deputatului Liubomir Pavlovici, pentru «așifare contra națiunii maghiare».

APPONYI ȘI SĚRBAREA LUI KOSSUTH. *Presidentul camerei Apponyi a comunicat vicepresidentului partidului independent, că el va lua parte oficial la sĚrbarea centenară a nașterii lui Kossuth, ca president al camerei, și va invita pe deputați a participa la sĚrbare, sub conducerea sa. La normânt Apponyi va depune o cunună în numele camerei.*

Cum știm, camera maghiară a luat parte și la înmormântarea lui Kossuth, sub conducerea vicepresidentului de atunci, contele Andrásy Tivadar.

După Sibiu Bistrița. Consiliul comunal al orașului Bistrița, urmând pilda celui din Sibiu, a hotărît să iasă cu cel mai adânc regret la cunoștință ordinațiunea ministrului Széll, care impune prin ueazul lui folosirea numelui «Beszterczek». O nouă peatră la ridicolul edificiu al «ideii».

România și Rusia. *După cum se anunță din București, escadra română va pleca în curând la Sebastopol, ca să reîntoarcă visita făcută anul trecut de escadra rusă la Constanța. Din parte rusească li se pregătește oaspeților români o primire splendidă.*

Poesii populare.

Din Bănat.

Oulese de Petru Bon, june.

Busuioac de sub părete,
Rău se mănăcă două fete,
Frunză verde de mohor,
Să mănăcă pentru 'n ficior,
Busuioac crescut în troc,
Cele două face fo',
Busuioac pringă fântână,
Nu știu care se rămână,
Cele două se 'ntâlnia
Și amar se sfătua,
Când la lucru se ducea,
Tot din vorbă se mîna
Și din grădina așa grăia:
Văruca, văruca mea,
Pe mine badea mă ia,
Cu trei lanțe de pământ
Și o' sută de argint.
Frunză verde de alun
Să 'i fac oasă priagă drum,
Frunză verde de trifoi
Să 'i iau plug cu patru boi,
Să plece la ogorit
Să samene grău mărunt.

Succesul Slovacilor în America. Acțiunea întreprinsă de harnicii Slovaci din America contra ridicării unei statue lui Kossuth pe piața principală din Cleveland a fost încununată cu succes: Slovacii, Românii, Sașii, cari tocmai de spiritul lui Kossuth, care planează ca un nor negru asupra Ungariei, sînt alungați cu miile și sutele de mii din patria lor, monopolisată numai pentru o singură naționalitate, vor scăpa cel puțin pe cealaltă emisferă a pământului de a-l vedea la loc de frunte cioplit din peatră.

Episcopii din Prusia și chestia polonă. Conferența episcopilor prusiani, întruniți anul acesta în Fulda, s'a pronunțat cu unanimitate contra siluirii, ce o face guvernul oprind propunerea religiunii în limba maternă. Totodată află necesară o encicloică papală în chestia polonă.

Slovacii și ordinațiunea lui Wlassios. Preza slovacă apreciază după merit nesăbuitul ueaz al ministrului de instrucție în privința maghiarizării instrucției din școalele populare nemaghiare. «Narodne Noviny» constată, că ordinul țineste la îndobitocirea intenționată și sigură a copiilor. Chiar și când ar fi limba maghiară de frumusețe și bogăția celei vechi eline, o propunere în dimensiunile cerute de noua ordinațiune, care neglijă în măsură așa de mare celelalte obiecte de învățământ, poate avea ca urmare numai tâmpirea elevilor. Pe lângă acestea, ordinațiunea loveste nu numai în art. 44 din 1868, dar' constituie un atac contra vieții și existenței naționalităților nemaghiare, lovind în sentimentele naționale și oprind ideile, născuțele și necesitățile cele mai sfinte ale omului. Și apoi executarea! Nenoroșiți învățători, cari de aici înainte nu veți avea alt lucru, fără să virțiți vorbe străine în capetele nenoroșitorilor copii, cari de aici înainte nu vor mai prinde nimic în sufletul lor, afară de forme școli limbistice. Barnum are în Hamburg o școală, unde dresază papagali, corbi și alte pasări, ca să rostescă vorbe. Nu cumva și-a trimis Wlassios acolo pe omul seu, ca să facă studii, și apoi pe baza celor esperiate acolo a dat ordina-

Frunză verde de săcară,
Grăește fata mai mare,
Fată mare dela vale:
Argintul tău ruginește,
El cu tine năcăjește,
Plugu-'i bun, toate se-'i placă,
Dar' cu tine ce-o să facă,
Că de cât o'urita 'n casă
Mai bine mort după masă,
Mai bine să putrezească,
Ca decât să năcăjească.

Din Ghioroc.

Oulese de Nicolae Rusanda.

Zis-o mama oătră mine,
Că nu mă dă după tine,
Că la tine 's ochi suri
Și ziua și noaptea furi.
Lelișoară ochi tîi
Șapte țeri aș da pe iei,
Dragă și gurița ta
Vinde-aș lumea pentru ea,
Ochi tîi sînt două stele,
Ce farmeci lumea cu ele.

șinea? Destui oameni fug la America, a mai fost necesar un nou ordin, prin care să se îndobitocască copiii, începînd aproape dela leagăn!

DIN LUME.

Peninsula-Baleanică.

Correspondentul dela «Neues Wiener Tagblatt» publică în aceasta foaie un interviu avut cu Sarafoff. În privința celor două comitete macedonene a declarat Sarafoff, că o împreunare a lor e exclusă. Deosebirea între cele două comitete e, că al lui Mihailovski voeste să-și restrîngă activitatea la Bulgaria, al lui însă vrea să lucre în Macedonia. Acesta e și adevăratul comitet, căoi dispune de 36 reuniuni orășenești și 14 sătești, pe când al lui Mihailovski abia are 30. La întrebarea, dacă se va întempla ceva în Macedonia anul acesta, a răspuns, că totul atîrnă dela provocațiunile Turiei, care un va introduce nici când reforme până un va fi constrînsă prin mijloace radicale la aceasta. Macedonia poate fi salvată numai prin autonomie, aceasta însă se poate realiza numai ocupând provincia, fie prin un stat mare sau prin unul balcanic, care ar primi pentru aceasta un mandat european.

Comitetul bulgaro macedonean de sub presidenția lui Mihailovski publică o notiță în care tăgădueste drepturile noului comitet, fiind ales de delegați neregulați.

O bandă de insurgenți organizată de comitetul lui Sarafoff a fost arestată de poliția din Sofia.

Francia.

La sĚrbările comemorative din Mars-la-Tour, unde au fost prezenți mai mulți generali și deputați naționaliști, s'au ținut vorbiri șoviniste. Episcopul Turinaz din Nancy s'a adresat Alsațienilor veniți acolo, «ca fără teamă de tunurile germane, cu toată nenoroșirea, care ține încă încătușată țeara lor, să-și dovedească credința cătră patria lor cea veche și să întrebe: Până-când să mai așteptăm după voi, când veniți pentru eliberarea noastră?»

Știri particulare venite din Brest și din Paris semnaleză lupte mari în Bretagne între țĚrani și armată.

Revoluția, în nord vestul Francei, e în toiul ei.

Mii de țĚrani înarmați cu coase, furci, topoare s'au postat dinaintea școalelor congregaționiste din Lesneven, Plouguernau și Ploudaniel, împedecând apropierea autorităților civile pentru evacuarea localurilor și aplicarea pecetilor pe uși.

Prefectul a conjurat mulțimea în rebeliune să renunțe la o rezistență zădarnică. A insistat asupra consecințelor funeste ale unei prelungiri a împotrivierei la execuțiunea legii.

S'a mai făcut o ultimă încercare de înduplecare la capitulare, — dar' și aceasta infructoasă.

Trupele de cavalerie au dat o șarjă în mulțimea compactă. Rebelii însă au respins-o.

S'a comandat atunci: foc!

Soldații au descărcat o salvă în aer.

S'a produs o sângeroasă încăierare între armată și rebeli, fiind răniți 16 bărbați și 10 fete.

Un maior din trupele în fața rebelilor a refuzat să ia parte la repressiune.

Rusia.

Zilele trecute a aflat Țarul pe masa din cabinetul lui de lucru o epistolă provăzută cu sigilul »Comitetului central al partidelor revoluționare unite din Rusia«. În scrisoare Țarul e provocat să pună capăt terorismului și arbitrarismului funcționarilor lui și să redea poporului rusesc libertatea și drepturile sale. Dacă nu va ține cont de această admoniere, răsunarea poporului își va îndrepta armele direct contra lui.

Țarul e foarte îngrozit și nu și-a mai părăsit odăile de atunci încoace. Nu e deci mirare, dacă s'a răspândit zvonul, că vrea să renunțe la domnie în favorul fratelui său Mihail Alexandrovici. Se crede, că hotărîrea aceasta va fi irevocabilă, dacă Țarevna nu-l va dărui cu un moștenitor de tron în Septembrie, când va naște.

Burii.

Generalii buri au fost primiți cu mari demonstrațiuni la gara din Londra. Aclamațiunile mulțimii nu încetau, Burii mulțumiau însă numai ridicând pălăriile, refuzând să vorbească. Din Londra s'au dus la Cowes, unde au vizitat pe regele, care i-a primit în mod afectuos. La convenirea cu regele nu s'a vorbit de politică, ci regele i-a felicitat pentru valoarea lor, mulțumindu-le pentru tratamentul uman al prizonierilor și urând prosperitate Africii-de-sud. Ziarul »Times« deploră entuziasmul public pentru generalii buri, cari au refuzat de a asista la revista flotei. »Times« își exprimă bănuiala, că generalii buri sunt de acord cu Krüger și cu Leyds.

Altminsteri a fost primirea în Olanda. Auzindu-se de sosirea generalilor buri, le-au eșit spre întâmpinare poporațiunea din toate orașele și satele de pe lângă râul Maas. Aclamațiunile mulțimii uriașe erau îmbătătoare, generalii mulțumiau cu deosebită căldură, fiind din rezerva observată în Anglia. Din Rotterdam au plecat la Haga, unde au fost primiți cu aceeași căldură, apoi la Utrecht, unde e bătrânul Krüger.

Adunarea convocată pe 24 l. c. la *Johannesburg* pentru de a hotărî în privința formării unei corporațiuni politice reprezentative a fost amînată pe timp nehotărît.

Din Bruxella s'au anunță, că la intrunirea conducătorilor buri a triumfat ideea păcii. Contra păcii au fost numai *Krüger*, *Leyds* și *Reitz*. În consecință *Krüger* s'au retrage dela conducerea Burilor, pe care va lua-o *Botha*.

Știri mărunte.

Cete de Marocani au atacat un conduct francez de proviant. În luptă au căzut mai mulți morși și răniți. Pentru urmărirea Marocanilor s'au trimis trupe.

În prima jumătate a lunii Septembrie se vor judeca de către niște tribunale estraordi-

nare colosalele procese ale țeranilor ruși revoluționari. Ședințele acestor procese vor fi secrete. Acusajii sînt în număr de câteva sute.

Pentru vizita regelui Italiei în Berlin s'au luat măsuri estraordinare de pază. Toți Italianii domiciliati în Berlin și împrejurime și suspecți din vre-o cauză oare-care vor fi cu îngrijire supravegheați pentru de a preîntîmpina un eventual atentat anarchist.

Lui „Közérdek“.

Foaea profesorilor dela colegiul reformat din Arad bate în unul din numerii sei trecuți șaua, ca să priceapă calul, adică procurorul. I se pare adică, că »Foaia Poporului« agită contra »ideilor«, când îndeamnă pe Român, să mai și închine cele școale străine și să-și dea copilul cel puțin câțiva ani și la școală românească. Motivul îl înțelege ori-și-oine, afară de cei-ce nu vreau, ca și Românii să aibă capete luminate. Românul, care învață numai în limbi străine și nici după terminarea studiilor n'are prilej să se ocupe cu lucrările iscodite de spiritul românesc, rămîne cu mintea castrată și astfel de oameni sînt slabi în ai patriei, după proverbul tocmai maghiar: »O te szegény denevér, te sem madár, sem egér«. De acest soi de oameni n'avem trebuință nici noi, nici patria preste tot.

Culmea ridicolului o atinge »Közérdek«, când se provoacă la catedra de limba română dela gimnasiul din Sibiu, dela universitățile din Cluj și Pesta, punînd vîrf cu biblia lui Rakoczy și toastul lui Tocilescu! La gimnasiul din Sibiu se reduce propunerea limbei române la traduceri făcute din românește în ungurește și la declamațiuni despre 1848. Ce ispravă va face fostul funcționar de poliție în Cluj și fostul agent electoral al lui Bánffy în Pesta, ne putem ușor închipui. Traducerea bibliei lui Rakoczy a fost un dar' danaic, ca toate cele venite dela străini, el a vrut să facă propagandă pentru calvinism, dar' nu să ne lumineze. Tocilescu a făcut amendă onorabilă, îndată-ce a ajuns la București și a văzut rezultatul discursului lui neprecuțat.

Iancu? El a fost om cinstit, care s'a luptat pentru liberarea unui popor asuprit de veacuri. Aceasta însă n'a făcut-o pe pielea deaproapelui său. De aceea constatăm un adevăr istoric, când zicem: D'alde Kossuth nu e vrednic să deslege noițiile dela opinioile unui om ca Iancu.

Bună muncă săvîrșim, când îndemnăm pe Român să-și desvoalte cât mai mult însușirile, ce i-le-a hărăzit Dumnezeu, și aceste însușiri sînt cele naționale românești. Numai Românul, care e Român bun, poate fi și fiu bun al acestei patrii, care nu poate fi monopolizată numai pentru o naționalitate.

Adunări culturale.

— 20 August n.

De când s'a înființat despărțământul »Sătmar—Ugocia« al »Asociațiunei«, persecutat a fost el de publicul maghiar, și pe cale indirectă chiar de autoritățile politice. N'a fost an să nu fi împedat convenirile sociale împreunate cu adunările generale, ba odată chiar și

adunarea a fost oprită, din motive ridicole, sub cari se ascundea salvarea »ideii de stat«, care în cugetul lor, așa mult teren a câștigat prin aceste părți.

La ultima adunare, ținută în Iojib, s'au vorbea: »Se mergem la anul viitor în Ugocia, aceia și așa trăiesc bine cu Maghiarii, și apoi doar' nu ne-or alunga și de acolo«. Așa s'a ținut adunarea generală din anul acesta la Turf — în Ugocia în 10 August.

Din tăcerea lor adîncă de până acum a urmat, că Ugocienii, asemenea Mărmăreștilor și Oșenilor Sătmarului, s'au crezuți de Românii cei mai slabi. Preoții acestor ținuturi s'au ventit de maghiarofili — în contul românismului, — cari nici în familiile lor nu vorbesc românește. În urmă le-a părut și d'lor prea multe cele puse în cărua lor, și au căutat ocaziunea să dovedească, că și ei sînt Români cu conștiință și ambiție națională.

Ocaziunea căutată au găsit-o; au chemat »Asociațiunea« în Ugocia. Fac pregătiri frumoase, ca ziua de 10 Aug. să fie cât de solemnă și memorabilă. »Literatura română și cultura poporului român« — atât a fost destul, ca să umple de groază și frică patrioții îngrijați. Lucru teribil — în Ugocia, — unde — între Ruteni — așa progres frumos face maghiarizarea, Românii le trebuie cultură națională. Adunarea n'au putut să o interzică, au oprit petrecerea de vară îndatinată, ca afliuența inteligenței române să nu fie așa mare. Dar' nici Ugocienii nu s'au dat așa ușor învinși. Parochul Turțului, venerabilul părinte Ioan Pop, invită despărțământul întreg de oaspe la casa lui privată, ear' tineretului îi aranjază o petrecere de vară. S'a simțit mîndru și fericit, că a putut să găzduiască atîta suflet românesc la mesele lui ospitale.

Pentru ostenețile avute l'au recompensat voia bună și veselie, ce domnia sub decursul sîrbărilor; stima și iubirea, cu care a fost întâmpinat din partea publicului întreg.

La orele 9 a. m. celebrează masa solemnă opt preoți din jur.

La orele 11^{1/2}, deschide dl director, părintele Șuta, adunarea. Într'o vorbire foarte bine contemplată la adresa poporului, ne desfășură mai multe idei actuale de mare importanță.

Parochul Turțului părintele Ioan Pop binecuvîntează în numele Ugocienilor despărțământul și comitetul aceluia; dă expresiune bucuriei generale că pot primi »Asociațiunea« și la ei acasă. Dorește ca să poarte sus steagul culturii românești, ca să are brazdă adîncă și pentru viitor și să verse lumină în urma lor. Ugocienii le stau la dispoziție cu capitalul lor de forțe și muncă, numai să reguleze ostași neobosiți și din rîndurile lor.

Urmează raportul comitetului. Secretarul Dr. V. Lucașiu își exprimă bucuria, că în acest ținut, cugetat perdat, a găsit atîta spirit și inimă pentru cultură și libertate. Felicitază comuna Turf, care poate sta sub conducerea bună și înțeleaptă a unui paroch atît de brav. Raportează despre activitatea comitetului care a gravitat spre aflarea unui remediu în contra opreliștelor repe-

șite; asemenea a scrutat terenul în toate detailurile, de s'ar pute ține oare adunarea generală din anul viitor în Sătmăr la Baia-mare, unde cu atâta dor și iubire o așteaptă deja din anii trecuți. Buna dispoziție și interesul general la inteligență și popor, va sili comitetul să urgiteze realizarea acestui plan, căci necesitatea unei adunări generale în Sătmăr nu mai poate fi chestie de discuție. Aduce la cunoștința adunării, că au sosit dela comitetul central 69 cor. 70 bani pentru ajutorarea școalelor confesionale, asemenea și hotărârile și dispozițiile comitetului în chestia ortografiei. Agentura este numai una în Seini, ear' bibliotecii populare în Iojib, Mofninul-mic, Sășari, Seini, Șișești. Se impune deci pentru viitor ca toată inteligența să se înscrie de membru și să se înființeze agenturi și bibliotecii.

Cassarul, dl părinte V. Ardelean, în raportul său provoacă pe cei prezenți la contribuie și le explică poporenilor adunați chemarea și intențiunile nobile ale »Asociațiunei« și însemnătatea bibliotecilor populare, prin care ei își pot însuși cunoștințele necesare pentru o economisare sănătoasă și rodnică. Percepțiunile au fost 439 cor. 98 bani erogatele 236 cor. 46 bani (comit. central i-s'au trimis 203 cor. 46 bani) Stau dar' la dispoziția despărțământului 236 coroane 52 bani.

Se aleg de delegați pentru adunarea generală dl director Șuta și dl secretar Dr. V. Lucaciu.

Ca membri pe viață s'au înscris: parochul local dl Ioan Pop, Ioan Hotea, administrator în Sat-Sugatag și Ioan Serbac, paroch în Vama.

Dl director mulțumind pentru ospitalitatea și iubirea, cu care a fost primită adunarea despărțământului încheie ședința la orele 4 p. m.

Poftiți la prânz de dl paroch, gazda casei, ne-am așezat la mesele bogate; bucatele gustoase și vinul escelent ne-a făcut pe toți veseli și voioși, a pornit și rul toastelor înfocate și pline de sentiment și iubire de neam.

După masă îndată s'a început petrecerea de vară Animația și veselie era la culme. Mulțime de lume; pot fi mândrii Ugocienii atâtea și așa frumoase fete la un loc, n'am mai văzut, apoi de mai vorbeau și românește tot așa de frumoș, atunci am pute fi mândri cu toții.

Scrisori din București.

(Urmare și fine).

O altă societate ardelenască, care era să aibă nenorocirea de a-și da sufletul în iarna anului acestuia — după o viață de 5—6 ani, alinătoare de multe suferințe, prin ajutoarele votate — dacă oameni harnici și devotați ei, ca d-nii *Albu, Radu Simion Isaia, Bucur Petre, Iosif* etc. nu o scoteau din mâinile unui farseur, fost președinte al ei (un pretins doctor), este »Unirea culturală a Românilor din Draos«. Societatea »Unirea«, care ca și »Frăția«, despre care vom vorbi mai în jos, se compune exclusiv din locuitori ai comunei Draos, imigrați în București, și dintre cari cea mai mare parte sînt în serviciul vechei

și binereputatei case »Capsa«, unde prin o muncă cinstită și conștientoasă, mulți Drăoșeni, câștigând deplina încredere a patronului lor, și-au făcut o stare, de care puțini oameni de-ai noștri și de aceeași categorie, pot să se bucure.

Comuna Draos asupra căreia s'au vărsat binefacerile acestei societăți, ca din partea unor copii buni ai ei, știe mai bine, ca ori-cine, să aprecieze importanța și necesitatea existenței »Unirii«, căreia îi aducem laudele noastre. Fondul societății trece cifra de 300 lei. »Sed nunc venis ad fortissimum«. Înființată la anii 1897—8, sub aripile protecție și puternice ale vestiților frați »Mircea«, proprietarii palatului în care e instalată frumoasa și cea mai cercetată bererie, numită: »Carul cu Bere«, societatea: »Frăția, a Românilor din Cața, domiciliată în București, își ridică majestoz capul, ca o regină, peste toate societățile Transilvănenilor, grație înțelepciunii cu care dirigează destinele societății zelul și simpaticul ei președinte, dl *Ignatie Mircea*, licențiat în drept și mare comerciant, împreună cu tovarășii sei de acțiune: d-nii: *F. I. Comșa, G. Diacon, I. I. Lungu, N. N. Cornea, Ștef. Gavrilă, G. Comșa*, (Bulev. Elisabeta) etc. etc. Societatea »Frăția« are la activul său fapte cari i-au atras elogiile oficioase ale României. Așa în anul 1898, când seceta care a bătuit o mare parte a pământului scump al României, ducând la desperare prin miseria ce amenința pe țărani, »Frăția« a organizat sub patronajul marelui orator și scriitor *Barbu Delavrancea*, pe atunci primarul Capitalei, o srbare populară, împreună cu dans, în grădina »Bragadiru«, care a produs un beneficiu de aproape 300 lei, și cari s'au dat primăriei, pentru a fi împărțiți, unde se va crede de cuviință, pentru alinarea foamei și a suferinței, ear' în anul 1900, iarna aranjază sub președinția de onoare a dlui *Dr. C. Istrati*, pe atunci ministru al cultelor și instrucțiunii publice, un bal și concert, în sala »Teatrul Eforiei«, pentru »Cantinele școlare« din București, cărora le-a dat întreg produsul net de 2500 lei.

Tot în scop de binefacere, pentru »Masa studenților«, dela unele gimnasil din Transilvania, societatea »Frăția« a votat și trimis mai multe sute de cor. Nu mai vorbesc de ajutoarele date comunei Cața în diferite ocașuni, de apărarea intereselor culturale, economice și naționale; cum și de frumoasele sume pe cari le-a întins ca o mână de ajutor, la atâția studenți săraci și la o mulțime de băieți, pentru învățarea vre-unei meserii.

Capitalul »Frăției«, în acest timp, trece peste 8000 lei, și prin multele donațiuni ce primește dela bine situații materialicește, membri ai ei, ne îndreptățește a spera și a-i profeta un viitor strălucit, și aducător de bogate roade în câmpia vieții noastre sbuciumate, naționale. Activitatea societății »Frăția« ne dispensează a-i mai aduce laudele noastre. Vorbesc faptele!

Ar fi ca să mai vorbesc ceva și despre societățile, abia de curând înființate, dar' foarte mult promițtoare: »Dealul Cumetrii«, a Românilor din Vlădeni și »Merchesana« (comit. Făgărașului). Cum însă manifestațiunile lor, lip-

sindu-le ocașiunea — nu sînt numeroase, mă mărginesc a scoate la iveală numai ultima probă de activitate ce au desfășurat, cu ocașiunea frumoasei srbări populare împreună cu joc aranjată de toate aceste societăți de mai sus în prima zi de Rusalii la »Eforie« în urma propunerii dlui *Septimiu B. Murășanu*, secretarul Ligei culturale române și un mare binevoitor și spriginitor al societăților ardelenesti, pentru formarea unui fond comun, din care să se ajutoreze studenții lipsiți de mijloace în continuarea și terminarea studiilor. — Domnii *Mihail Stoenescu, Nistor Balocș și Zaharie Lalu* sînt cei trei stâlpi puternici, pe cari se razimă tinera societate »Dealul Cumetrii« și cari prin capacitatea și zelul ce-i însufleștește vor și ridica societatea, în fruntea căreia sînt, la prestigiul ce-i dorim din toată inima.

Nu mai puțin vrednici de toată lauda sînt membrii comitetului societății »Merchesana«, domnii *A. Boldea, I. Moian, Lazar Lincă* etc., cari nu cruță nimic pentru-ca să câștige un loc vrednic între societățile ardelenesti, pentru societatea lor mult promițtoare.

Din alăturatul tablou de încasări ale diferitelor societăți, cari au aranjat balul dela 2 Iunie a. c., încasări provenite numai din vinderea biletelor înainte de ținerea balului, preșdat de venerabilul domn *Sava Șomănescu*, marele și cunoscutul filantrop, se poate deduce până la un punct oare careva gradul de însuflețire și zelul ce-l pun aceste societăți în urmărirea scopului determinat. Mi-am procurat anume acest tablou, când m'am hotărît să scriu despre societățile ardelenesti:

Societățile au vândut bilete: »Frăția« în valoare de 143 lei; »Dacia Traiană« 40 lei; »Dealul Cumetrii« 107 lei; »Frații Români« 86 lei; »Unirea Culturală« (Draos) 52 lei; »Merchesana« 83 lei.

Beneficiul net al acestei srbări cu suma ce s'a mai făcut seara la ocașă se urcă la 500 lei, plus un rest de 25 lei, datorit de societatea »Dacia Traiană« din încasările efectuate.

După cât sînt informat toate aceste societăți ardelenesti în dorința de a mări fondul destinat pentru diferite burse (stipendii) și de a pute satisface la cât mai mulți competenți, vrednici de a fi ajutorați, vor continua prin mijloace potrivite a face tot posibilul pentru realizarea dorinței lor.

Am scris deocamdată numai asupra societăților ardelenesti, pentru-ca să arăt celor cari contestă Românilor »de peste munți«, imigrați în România, interesul și sacrificiile ce ei aduc după putința cauzei comune, dela mic până la mare, începând cu țeranul din serviciul »boerului« în lupta sfântă și titanică, pe care o duc fruntașii noștri din Transilvania și Ungaria în contra politicii dracice de maghiarizare, pe care au inaugurat-o creerii bolnavi ai unor șovinisti inconștienți de ce voesc și de prăbușirea nu depărtată, pe care ei o pregătesc Ungariei, prin manoperile lor.

Vom continua scrisorile după promisiune. *Dumnezeu să fie cu neamul românesc.* Copăndeanu.

Despre dări și aruncuri.

(Urmare).

Dările de consum.

Proprietarii de căzane dela țeară trebuie să înștiințeze în scris sau verbal, că vreau să fiarbă rachiu, la perceptorat sau la secția gardei de vamă (finanți) însărcinată cu boletarea rachiului.

Blanchetele pentru înștiințare se capătă la secția gardei de vamă sau la perceptorat (unde se dau boletele) și costă de coală 4 bani.

Nu e însă fiecare secție împuternicită să dea bolete de rachiu și aceasta se face cunoscut în comună în modul obișnuit; și aceea se face cunoscut, la care primărie sau și alte persoane (traficanti) etc. trebuie plătită aceasta dare, când secția are dreptul de boletare.

Darea se plătește în cantitatea următoare:

a) După rachiu de prune, cireșe, vișine, apricoze, drojdii, vin, miere de fiecare hectolitru câte 3 cor. 60 bani.

b) După rachiu de coarne, mere, pere, porumbele, fragi, trevere de vin de fiecare hectolitru câte 1 coroană 80 bani.

c) După treveri de poame de fiecare hectolitru 1 cor 3 bani.

Afară de aceea trebuie plătit în locul dării de regale de până acum darea de consum pentru spirituoase și anume:

La cele de sub a) afară de darea de fert încă 40 bani.

La cele de sub b) încă 20 bani și la cele de sub c) încă 13 bani.

Durata ferberii e la materiile înșirate sub a) b) c) de cel puțin 24 ore.

Proprietarul de căzan trebuie să plătească dările acestea atunci când își scoate boleta, fiind apoi liber de orice îndatorire; numai cât să se țină strins de conținutul boletei, căci ori-ce abatere e înpreunată cu pedepse foarte aspre.

În boletă e indicată și ora începerii și a terminării arderii, ceea ce trebuie ținut bine-n seamă pentru de-a se feri de pedeapsă.

Proprietarul de căzan are să grijească, ca pe perețele de cătră stradă al casei sale să fie o tăbliță, care să

arete, că are căzan apoi trebuie să grijească de coala de revisiune (despre măsurarea căzanului), ca aceasta să fie bine păstrată și să se poată da ori-când gardiștilor spre vedere, în fine sigilul de pe copac și de pe spirală să nu fie stricat, căci în caz contrar urmează pedeapsă.

Dela 1 Ianuarie 1899 încoace poate introduce ori-cine rachiu fără de înștiințare sau încărcare cu dare. Despre darea pe bere și despre darea de consum pe zahar e aceeași dispoziție (fie vorba de negustori, fie de persoane private). (Va urma).

Despre moștenire.

(Urmare și fine).

3. Dacă nu sunt neamuri nici de rîndul al doilea, atunci averea trece la moși și la bună precum și la urmașii lor.

Și aici mă veți înțelege mai bine dintr-o pildă.

Ilie Butuc a murit și nu au rămas după el nici copii, nici părinți sau frați.

Averea rămasă după el se va împărți în două părți. Jumătate va fi a părinților tatălui său, jumătate a părinților mamei sale. Fiecare jumătate ear' se va împărți în două: o parte fiind a moșului, cealaltă a bunei sale.

Dacă vre-un moș sau bună a murit, atunci partea ei va trece pe urmași, dacă are, dacă nu apoi pe celalalt soț rămas în viață.

Așa se zicem că dintre moșii dinspre tată trăește numai bătrânul Iosif, ear' Susana muierea lui a murit încă înainte de a muri nepotul lor Ilie.

După Susana moștenește feciorul ei George, care așadar e frate cu tatăl lui Ilie Butuc. Moșii dinspre mamă, adică părinții mamei lui Ilie au murit amândoi fără urmași.

Atunci jumătatea lor de avere va trece pe moșul dinspre tată adică pe bătrânul Iosif nu pe feciorul lui.

4. Dacă nu sunt nici rudeni de rîndul al treilea, atunci averea trece pe părinții moșilor și pe urmașii lor adică pe a 4 viță.

Ear' dacă și acestia au murit până atunci drept la moștenire are a 5 viță, adică moșii copiilor moșilor. După acestia încă numai o viță este, care ar fi să moștenească, adică strămoșii moșilor celui răposat și urmașii lor.

Același drept ca copiii legiuți il au și copiii nelegiuți dacă părinții lor după nașterea copiilor s'au cununat după toată regula. Pe când copiii nelegiuți, n'au drept de moștenire, decât după mama lor.

După rudeniile mamei lor deasemenea nu pot moșteni.

Cu totul altfel e cu privire la copii luați de suflet. Acestia moștenesc și după părinții lor de sânge și după cei-ce i-au luat de suflet.

Să vă mai spun pe scurt și despre dreptul de moștenire, ce-l are nevasta celui răposat.

Dacă după cel mort au rămas copii, atunci nevasta nu va căpăta nimic, ci ea va avea numai drept de folosință la o parte a averii. Anume dacă au rămas trei sau mai mulți, atunci ea va avea drept folosință la atâta loc, cât capătă fiecare dintre copii. Adică dacă sunt 3 copii, nevasta va avea drept de folosință la a 3-a parte, dacă sunt 5 copii, atunci numai la a 5-a parte.

Dacă nu au rămas copii de loc, nevasta celui răposat va căpăta a patra parte din avere, care va fi chiar a ei, ear' celelalte trei părți vor fi ale neamurilor bărbatului.

În urmă dacă nu rămân după bărbat neamuri din cele 6 vițe despre cari v'am vorbit mai sus, atunci toată averea trece la nevasta lui.

Cu alte vorbe nevasta numai atunci va moșteni averea întreagă a bărbatului, dacă după acesta nu au rămas nici barem veri de al patrulea.

Puteți vedea din acestea, că legea se poartă cam mașter față de nevasta legiuată. Pentru-că nevasta care a trăit o viață întreagă cu bărbatul-sau și a muncit cu el alături e mai vrednică să moștenească din avere, la care și ea a trudit decât cutare neam de a treia sau patra spiță de a bărbatului.

De aceea acum, când legiuitorii țării în curând vor face o carte nouă de legi, în care și dreptul de moștenire va fi făcut din nou, așa ca să poată avea putere peste toată țeara ungurească și astfel și peste Ardeal s'au gândit să schimbe lucru așa, ca pe viitor nevasta să nu mai ajungă la moștenire numai după cele mai depărtate rudeni ale bărbatului. De aceea au făcut așa că în legea cea nouă dacă cel răposat n'are copii după el nu moștenesc rudeniile, ci îndată muierea lui legiuată.

Vulpea bearcă.

A fost odată ca nioi-odată, dacă nu ar fi, nu s'ar povesti, pe când se potcovea purecele... și celelalte... și celelalte...

A fost odată un vânător, care de câte-ori mergea la vânătoare, avea obicei să ia cu dînsul pe servitorul său, ear' când se întorcea înapoi, povestea cui vrea să-l asculte, o mulțime de întâmplări minunate, care de când lumea nu trecuse nimănui nici măcar prin vis, și la toate aceste basme nu lipsea nici-odată de a aduce ca martor pe bietul servitor, adevărat om al lui Dumnezeu. Azi așa, mâne așa, până când, într-o zi, acesta sătul de a face mereu, de pomană, meseria ticăloasă de martor mincinos, își ceru seama dela stăpân și vol cu tot dinadînsul, ca să-și ia ziua bună dela el.

Stăpânul stăruî, ca să afle pricina acestei neașteptate hotăriri și cu vorbe blânde îl întrebă: »Oare nu te mulțumești cu simbria ta și cu traiul ce ai în casă la mine, de vrei să mă lași?»

»Să nu păcătuiesc, cucoane, îi răspunse servitorul, toate sînt bune la domnia-ta. Dumnezeu să-ți dea tot bine! Dar' să-ți spun curat și să nu-ți fie cu supărare, uite, mă muștră ougetul de atâtea dovezi mincinoase, ce-mi ceri să dau pe toată ziua, când începi, adică să fie cu iertăciune, când începi să tai la palavre vânătoarești. E păcat de Dumnezeu, cucoane, să mă afundez eu cu totul în focul gheenei și să port eu, săracul de mine, tot ponosul păcatelor, cu cari domnia-ta își încarci, de bunăvoie, sufletul. Lasă-mă mai bine să mă duc cu D-zeu!»

Așa vorbi servitorul și stăpânul se puse pe gânduri; dar' fiindcă el cunoștea prețul unei slugi drepte și credincioase, se răgândi bine și îi răspunse într'astfel:

»Ia ascultă, băete! Văd că tu ești om cu frica lui Dumnezeu. Rămâi la mine și ajută-mă, ca să mă desbar de pîrdalnicul meu de nărav. Crede-mă, nioi eu n'aș voi să spun ceea-ce nu

prea este tocmai adevărat, dar' ce să-ți faci năravului. Mă ia gura pe dinainte. Așadar' să facem cum e mai bine; să facem între noi o învoială, ca să scap și eu de așa urît cusur, să rămâi și tu împăcat cu sufletul. Când mă voi afla în vre-o adunare, tu să stai la spatele mele și cât vei auzi, că încep a croi câte una mai deochiată, tu să mă tragi de mâneca hainei, căci eu, îndată voi în-drepta-o, după ființa adevărului.»

Așa spuse și așa rămase să fie

Peste câteva zile, șezînd la masă cu alții, vânătorul începî să povestească, că la o vânătoare, la care fusese de curînd i-a eșit înainte o vulpe, care avea o coadă, lungă, lungă, cel puțin de cinci stînjini!!!

Pe când în focul povestirii el roștia acestea cu cea mai deplină incredințare, ca și când lucrul ar fi fost întocmai după-cum el spunea, deodată se simți tras de dînderept de mâneca surtucului. Își aduse aminte de tocmeala cu ser-

Cam acestea ar fi lucrurile mai de căpetenie, pe cari am ținut de lipsă să vi-le spun asupra moștenirii după lege.

Despre aceea sînt convins, că nu veți fi întipărit în minte toate câte vi le-am spus, ba se poate că vor fi și de aceea între d-voastră, cari nu m'au înțeles în tot locul, cu toate că mi-am dat silința să vă vorbesc la înțelesul d-voastră. Un lucru însă tot e bine să vi-l însemnați și anume aceea, că de câte ori se vor naște între d-voastră certe și neînțelegeri asupra unei averi moștenite, să vă cugetați bine că dreptul de moștenire al fiicăruia e hotărît până la un fir de păr, și astfel înainte de ce v'ați duce pe la judecări ca să vă facă dreptate, întrebați sau cereți sfatul dela un om umblat într'ale legilor de moștenire. Acesta apoi cu legea în mână vă va spune hotărît, că oare aveți drept sau nu și dacă nu, atunci mai bine să vă lăsați de pîra din care nu cu mult vă veți alege. Pările prea multe și mai ales pările nedrepte îl aduc la sapa de lemn și pe cel mai bogat om. Ear' noi Românii așa săraci cum sîntem, nu trebuie să prăpădim înzădar nici un ban. Dacă vă veți lua la inimă cuvintele acestea ale mele, sper că o să aveți oare care câștig din cele-ce v'am cetit azi despre moștenire.

Turda.

Dr. V. Moldovan.

Comerciu și industrie românească.

În scurtă vreme se vor publica bilanșele societăților noastre comerciale.

În toate întreprinderile sînt vremuri de decadentă și vremuri de avânt. — Nu putem încă de acum să precisăm periodul, în care trăesc societățile noastre comerciale și peste tot industria românească.

Viitorul ne va spune!

Sîntem încă prea tineri noi Românii pe aceste terene încât e o neputință a stabili o notă hotărîtă, cu care să calificăm apoi aceste întreprinderi.

La noi e foarte greu să dai viață la întreprinderi nouă, căci oamenii noștri sînt prea pesimiști, prea încep cu «considerantele» încă înainte de a începe acțiunea cu care vrei să înpreținești pe unul sau altul.

Toate acțiunile nouă realemă jertfe căci numai aducînd jertfe poate să progresa o pornire.

viitorul; își luă vorba înapoi și îndreptându-se că, în inferbinșeala vîntoarei nu va fi văzut tocmai bine, reduse coada vulpei până la vre-o doi stînjini.

O nouă smuceală de haină îl făcu să o mai scurteze cu un stînjîn.

La a treia, o cionți până la doi coți.

Simțind încă și acuma efectele restrictive ale conștiinței servitorului, se înduplecă a mai reteza din coada vulpei: «Doi coți întocmai nu va fi fost, zise el asudînd, dar' pe legea mea că era de un cot și mai bine.

Servitorul, care se bucura acum și mulțumea în sine lui Dumnezeu, auzind pe stăpînul seu cum se lapădă din ce în ce mai mult de ispitele satanei, crezu că e momentul nemerit spre a-l aduce la o deplină pocăință și-l mai trase încă odată de mîneacă.

Dar' răbdarea vîntoarelui era ajunsă la culme și, întorcîndu-se deodată înfuriat cătră neînblînzitul seu censor, se răstî la dînsul, strigînd în gura mare:

La noi — onoare excepțiilor — doamne ferește de jertfe.

Cel care a dat sprijinul la vre-o acțiune nouă — cu toate că aceasta cade și în favorul lui — crede că a deobligat pe acela care a luat inițiativa.

Ba chiar își arogă una și alta, cu toate că bietul inițiator al vre-unei porniri numai preocupat de interesul general s'a pus la lucru, numai binele neamului îl urmărește, numai dorul de progres pe toată linia.

La noi dacă d. e. vre-o întreprindere încheie bilanșul cu perdere — pesimiștii noștri croesc verdict pe verdict, cari toate strică în viitor afacerii cu perderea.

Nu știm să jertfim, nu avem pacientă, nu așteptăm periodul de avânt și astfel stînd lucrul nici nu putem face școală în direcțiuni nouă.

Să privim la alte popoare!

Germania stă astăzi pe terenul comerțului și industriei mai bine ca orișice țară.

Și cum și-a câștigat tăria în comerț și industrie?

Prin jertfe colosal de mari!

Dacă ceri sprijinul dela oamenii noștri — pretind să le faci bilanșul înainte de a începe afacerea, de care ești preocupat! Sîntem săraoi, ce e drept, dar' cu toate astea nu-ți bine ca să prea lăcomim după câștig.

Ar fi bine, ca la început să ne mulțumim și numai cu câștigul moral, să ne mîndrim că puterea noastră de muncă o estîndem și în alte direcțiuni neexploatate de noi. Nicolau Macrea.

Expozițiile industriale din Sibiu.

(Termin prolongit).

Prin adresa noastră cu data 20 Iulie n. c., am rugat primăriile noastre comunale respective oficiile parohiale ca în scopul asigurării bunei reușite a expozițiilor noastre industriale, ce se vor aranja în luna Octombrie c. aici în Sibiu, să binevoească:

1. a lucra la instituirea a câte unui comitet din femeile fruntașe, cari sub conducerea celor mai cu vază din comună să adune pe lângă consemnare obiectele vrednice de expus;

»Bine, mișelule! Nu-ți este destul cu atîta? Ce vrei, să las vulpea beaocă? Dar' mai bine să te ia pe tine dracul de o mie de ori, decât să rămăe vulpea mea fără coadă». Al. Odobescu.

RIS.

Țiganul și prunele.

Un Țigan intrase la lucrul câmpului la un Sas. Venind seara acasă, frăua i-a pus Țiganului prune fierte pe masă, ca să mănânce. Bietul Țigan imbuca la toată bucătura pruna întreagă. Frăua certându-l, că imbuca atîta deodată zise:

Ioane, imbuca două odată!

Țiganul răspunde: Bine draguț jupănească așa oi face, — și imbucaînd Țiganul tot două odată, frăua s'a năcăjit și mai rău zicînd: Nu așa mo Ioane, noi muncăm una tot două.

Com. de Nic. Fleșor,
tîmplar Sasoz.

2. a crea din mijloacele comunei câte unul sau mai multe premii în bani, premii ce să poarte numele comunei și să se deacearnă fie pentru produse din industria profesională, fie din cea de casă;

3. a stărui pe lângă junii (feciori și fete) din comună să se deprindă sub conducerea celui mai destoinic în jocurile usitate în comună, cu cari să se producă la sărbările împreunate cu expoziția și în fine.

4. a ne transpune până la 15 August a. c. raport despre toate cele duse în îndeplinire.

Avînd în vedere, că din mai multe părți sîntem rugați a mai amîna termenul pentru înaintarea raportului — ne luăm voce a vestii pe toți pe cari îi privește, că prolungim prin aceasta termenul de 15 August până la 1 Septembrie n. c.

În ce privește îndeosebi expoziția din industria profesională (meserii), la aceasta se primesc ca exponenți meseriași de-ai noștri din ori-care localitate cu adaosul însă, că exponenții afară de Sibiu nu vor primi premii în bani afară de cazul, că vre-unul din instituttele noastre de credit sau din comunele noastre destinează premiile de ele create anume pentru meseriașii din partea locului.

Diplome însă vor primi toți.

Dispozițiunile privitoare la trimiterea obiectelor etc., le vom publica ulterior.

Sibiu, 5/18 August, 1902.

Pentru comitetul aranjator al expoziției:

Demetriu Comșa,
presid. Reun. agricole.

Victor Tordășianu,
presid. Reun. meseriașilor români

PARTEA ECONOMICĂ.

Roada câmpului.

Anul acesta nu a umblat timpul tocmai priincios, pentru-ca să ne asigurare pretutindenea o recoltă îmbelșugată de câmp. La începutul primăverii a domnit o secetă mai lungă, care a împedecat mult dezvoltarea regulată a sămînturilor, după aceea au urmat ploile torențiale, ioi coala cu grindină și peatră mai mare, cari au înecat, ba pe unele locuri au chiar nimicuit roada câmpului din anul acesta.

Roada câmpului este un an de muncă al economului, care în ploaie ca și în timp frumos trebuie să o cultive și apere de numeroșii ei dușmani văzuți și nevăzuți, ca la urmă să poată strînge recolta dorită. Pe când o roadă îmbelșugată de câmp face bucurie și îndulcește traiul la mii și milioane de familii, pe atunci o roadă slabă sau cu totul nimicită aduce întristare acelor familii, comune și ținuturi, cari au ajuns la o asemenea soartă tristă, ca să nu poată strînge roada unui an de muncă și astfel să nu aibă cele de lipsă pentru existența lor de toate zilele. De aceea nu numai la noi, ci pretutindenea strîngerea roadelor de pe câmp, cu deose-

bire secerișul se face mai de cătră toți economii cu multă bucurie și voce bună, ear' cei mai bogățani fac la sfirșitul aceleia și câte o cunună, pe care apoi o cântă fetele și feciorii când merg cu ea acasă, unde după aceea se ospătează.

Economii aceia, cari au ajuns în starea fericită ca și anul acesta să aibă un seceriș mănos, cari și-au umplut hambarele lor de grăunțe, pot să dea laudă lui Dumnezeu, că și-a ferit de daune și le-a asigurat încă pe timp de un an existența lor și a familiilor lor. Căci grele sânt timpurile astăzi pentru toți economii! Dar' mai cu seamă pentru aceia, cari sânt siliți ca tot din roada câmpului să și plătească datoriile lor private, cătră stat, comună, școală, biserică ș. a.

După datele mai nouă publicate de ministrul de agricultură roada câmpului din anul acesta s'a socotit a fi următoarea:

Grăul de toamnă va da o roadă mijlocie bună în partea din dreapta Dunării, între Dunăre și Tisa și între Tisa și Murăș; o roadă mijlocie va mai da și în ținutul din stânga Dunării, ear' în unele părți ardelenne abia va da o roadă mijlocie.

Grăul de toamnă abstrăgând unele ținuturi inecate, bătute de grindină sau peatră sau culcate de multele vijelii și ploii, s'a dezvoltat normal atât spicul, cât și grăunțele. Acestea încă sânt mai mari și mai pline ca în anul trecut. Peste tot roada grăului din anul acesta se prețuește la 40,804.200 măji metrice sau 6.94 m. m. de jugărul catastral mai mult cu 7 mil. de măji metr. ca în anul trecut.

Săcara și corcitură încă s'au dezvoltat normal, așa că roada lor deasemenia se socotește a fi multămitoare. Peste tot la roada de săcară și corcitură s'a băgat de seamă, că anul acesta nu e toamă așa de bună ca în anul trecut, de oare-ce sânt multe spice cu șirele de grăunțe știrbe. Producțiunea de paie însă va fi mai îmbelșugată, ca în anul trecut. Peste tot roada de săcară se socotește la 13,027.500 măji metrice, față de 12,920.900 măji metrice din anul trecut.

Orzul de toamnă ca și cel de primăvară a fost atacat pe unele locuri de făciune și de viermi. Pe lângă toate acestea spicele și grăunțele s'au dezvoltat normal, așa că și dela această sămănătură se așteaptă o roadă mijlocie bună. Peste tot roada de orz se socotește la 12,004.900 m. m. față de 11.888.400 m. m. din anul trecut.

Ovășul nu s'a putut dezvolta normal din cauza secetei de astăzi-primăvară. Ploile, cari au urmat după aceea însă au mai îmbunătățit starea lui de mai înainte. Dar' deodată cu ploile s'au încuibat prin ovese și o grămadă de burueni și gozuri, căci ovășul pe la noi nu se prea plivește, ci pe cele mai multe locuri se lasă de-l umple gozul, așa că pe locurile mai sterpe nici nu se poate dezvolta cum se cade din cauza acolora. Pe lângă toate acestea se așteaptă și dela ovăș o roadă mijlocie. Peste tot roada de ovăș din anul acesta se socotește la 10,739.500 măji metrice față de 10,626.300 m. m. din anul trecut.

Cucuruzul, pe cele mai multe locuri, nu promite o roadă toamă îmbelșugată. La aceasta a contribuit de o parte seceta de astăzi-primăvară, de altă parte ploile, cari au urmat după aceea și din cauza cărora nu s'a putut săvirși nici săpatul și mușuroitul la timpul cuvenit. Cu toate acestea se așteaptă și dela cucuruz o roadă de 25 mil. m. m.

Cartofii sau crumpenele s'au dezvoltat bine pe cele mai multe locuri și promit o roadă mijlocie bună.

Strugurii au pățimit încătră de răcoelile și înghețurile de astăzi-primăvară. Pe unde însă acelea nu le-au prea putut strica așa tare, pe acolo promit un cules mănos.

Poame au rămas puține din cauza răcoelilor și a înghețurilor de pe primăvară. Chiar și din cele rămase au mai căzut multe din cauza vermilor, cari s'au încuibat în ele.

Fânul atât pe fâneațele naturale, cât și pe cele măestrite promite o roadă mijlocie bună. Dar' timpul nestatornic dela începutul lui Iulie a îngreunat mult uscătul aceluia.

Celelalte sămănături cultivate încă s'au dezvoltat normal, numai cât pe unele le-au prea umplut buruenile și gozul din cauza prea multelor ploii.

Peste tot luat deci, roada câmpului din anul acesta promite a fi multămitoare. Rămâne acum la buna chibzuință a fiecărui econom, ca să știe împărți astfel, ca să se poată ajunge cu ea până la cea din anul viitor.

Ioan Georgescu.

Agricultura în armata română.

În armata română s'a început o mișcare pentru a răspîndi cunoștințele agriculturii raționale și grădinaritul printre soldați, cei mai mulți fii de plugari. Începutul l-a făcut dl colonel Corvin din Romanși.

De câțva timp, chestiunea agriculturii în armată se discută mult în străinătate. În Belgia s'a observat, că o mare parte din gradele inferioare, recrutate dintre agricultori, după terminarea serviciului activ, nu se mai gândesc a se întoarce la căminele lor spre a se ocupa eară cu agricultura, ci rămân prin orașele, unde au fost în garnisoană mărind astfel numărul flămânzilor dela orașe. Aceasta a făcut ca ministerul de interne și cel de războiu să se gândească a găsi mijlocul de-a înlătura acest rău, și ca leac au hotărît, ca pe pământurile, de cari dispun corpurile de trupă, să se facă culturi și plantațiuni cât de felurite, pentru-ca soldații recrutați dintre agricultori să fie ocupați zilnic, în orele libere, cu meseria lor de agricultori. În Italia și Franța mai cu seamă, pentru trupele din Algeria, s'au făcut aceleași încercări și pare că s'a ajuns la frumoase rezultate.

În România mulți dintre soldații cea mai mare parte veniți la corpuri fără de-a ști ceti și scrie după-ace au învățat puțină carte, parte din ei reușind să obțină un grad de corporal sau sergent, la liberarea lor rămân la orașe, unde cer slujbe. Chiar la sate

umblă după slujbă și aceasta numai bine nu poate fi pentru agricultură, care este și va fi mult timp încă principalul mijloc de bogăție pentru Români.

De altă parte, deși aproape toți locuitorii rurali dispun împrejurul casei lor de mici porțiuni de teren, acesta este necultivat de loc, sau are cel mult 2—3 straturi de ceapă și usturoiu, ear' cultura legumelor atât de necesară hranei se face mai numai de străini. Cultura pomilor, cel puțin la locuitorii de câmp, este cu totul necunoscută, și cum regimentele de infanterie mai cu seamă au contribuit în a da până acum cea mai mare parte din puținul contingent al știutorilor de carte la sate, toate acestea au făcut pe dl colonel Corvin, comandantul regimentului de Romanși, să creadă că tot armata ar putea să răspândească o cultură rațională a legumelor și pomilor și a adoptat, ca remediu, mijlocul de a întreține soldații, pe cât este posibil, în timpul serviciului activ, în meseria de agricultor, făcând să dispară neplăcerea pentru agricultură din partea celor-ce au căpătat puțină știință de carte, obișnuindu-i cu o cultură rațională, mai cu seamă a pomilor și a legumelor, ca ducându-se acasă să nu mai cumpere ce-i trebuie pentru hrana lui obișnuită dela străini, ci să le aibă dela el.

Încă din toamna anului trecut a luat măsuri pentru pregătirea unei părți din terenul ce regimentul are pentru instrucție și tir și în această primăvară s'au început a se cultiva pomi, viță de vie, cartofi, fasole și tot felul de legume, într'un mod sistematic. S'a împărțit terenul cu această destinațiune în mai multe parcele:

1. S'a destinat o porțiune de 5200 m. p. împărțit în 8 dreptunghiuri egale corespunzătoare celor 8 companii permanente. În acestea companiile au sămănat și cultivat ceapă, usturoiu, cartofi, pătlăgele vinete și roșii, ardeiu, bob, linte, fasole, în fine tot felul de legume. Pe cele 4 laturi ale dreptunghiului ale unei companii s'au sădit butași de viță de mai multe varietăți, ear' în mijloc paralel cu latură lungă, s'au plantat pomi sălbatici destinați a fi altoiți mai târziu. Companiile cu oamenii de rînd, în orele libere îngrijesc și fac tot lucrul trebuincios în grădinile lor. Cu aceste grădini, anul acesta, se fac numai experiențe și rezultatul se prevede a fi din cele mai fericite, fiindcă silința de a avea grădina cea mai bine cultivată și cea mai frumoasă nu există numai între companii, ci chiar între soldați. Este de admirat cum soldatul își dispută onoarea, că cuiburile sămănite și îngrijite de el, sânt mai frumoase decât ale vecinului său.

Această ocupațiune mai are avantajul, că procură soldatului în orele libere de serviciu o distracție pe cât de utilă, pe atât de frumoasă și avantajoasă.

2. Pe o suprafață de 8000 m. p. se cultivă de regiment pe o scară mai mare ca la companii tot felul de legume.

3. Pe o suprafață de 4500 m. p. s'au sămănat cartofi și fasole, pentru-ca regimentul se dispensează de a mai cumpăra din comerț aceste articole pentru hrana trupei.

Pentru-că fabricațiunea măturilor ocupă în acest județ numai pe locuitorii din 2—3 comune și pentru a obicnui pe sătenii din toate comunele cu o lucrare ușoară și productivă în timpul când n'au de lucru la câmp, pe o suprafață de 10,000 m. p. s'au sămănat mături, cari în timpul iernei se vor face de soldați.

4. Pe o suprafață de aproape 10,000 m. p. s'au sămănat lucernă și trifoiu și în mică cantitate sfeclă de nutreț pentru a servi de pildă soldaților în obținerea nutrețului artificial pentru vite.

5. Pe toată întinderea terenului ce aparține regimentului s'au plantat aproape 200,000 salcâmi, tei, frasin, ulmi și diferiți pomi sălbatici constituind aleie pe șosele, între pavilioanele trupei și garduri vii despărțitoare între diferitele lucrări ale regimentului.

Regimentul mai are o pepinieră de stejari și una de salcâmi, de 4 ani, din care se alimentează diferitele lucrări de câmp.

Imprejurul pavilioanelor oficerești sunt 2 mici grădini cu câteva varietăți de flori și cu trandafiri, altoiți de soldați dintr'o mică pepinieră de măceși, situată la sudul baracelor trupei.

6. S'au destinat 36,000 m. p. împărțiți în 3 taboane, pentru pășunarea cailor oficerești.

Taboanele sunt despărțite cu sîrmă, pentru a fi folosite treptat.

Căpitan Homoriceanu.

SEFATURI.

Ghinda ca hrană galișelor. Experimente făcute de mai mulți economi au dovedit, că ghinda uscată în cuptor și apoi măcinată e foarte bună hrană pentru galișe (găini, etc.). Procedura următoare: în hrana obicnuită a galișelor amestecăm puțină făină de ghindă și le-o dăm în stare caldicioasă. Mai consulte înse se facem din această făină țipăi în mărime cât pumnul, pe cari apoi îi uscăm. Când voim să dăm galișelor de mâncare, amestecăm în hrana obicnuită, pentru 12 găini a 10-a parte dintr'un țipău de acestia, după-ce l'am muiat întâiu în apă caldicioasă. Acest nutremânt promovează în mare grad formarea ouălor.

Petele de bere. Ca să scoți petele de bere de pe stofele de lână albă sau de culoare deschisă, trebuie unse petele cu glicerină curată, se spală apoi cu apă caldicioasă și se calcă pe dosul stofei încă umede. Culorile cele mai fine rămân neatînse.

Cercetați stupii! La sfârșitul lui August și începutul lui Septembrie trebuie cercetați toți stupii, ca să vedem, care e sărao în miere pentru de a-i da nutremânt, ca să nu moară de foame

Toamna e bine să le dăm nutremânt fluid, ca să-și poată potoli setea și să le ferim de urdinare.

Contra urdinării la vite tinere e bună făina de scrobeală de urez. Aceasta o dăm în curs de 3 zile, de 2 ori pe zi câte 1/2 litru, feartă tot din proaspăt și lăsată să se domolească. Nutreț verde nu dăm de loc, ci numai fân din anul trecut.

Știri economice, comerc. industr. jurid.

Societățile cooperative în Prusia sînt în număr de 7.450 avînd 1.331,450 membri și totalul angajamentelor de 211.238,815 mărci. Mijlocia membrilor este de 141 de societate.

Aceste societăți se reduc la 5 grupe principale, anume: 1. Grupa societăților Schulze-Delitzsch — mai ales în orașe — cuprinde 861 societăți; 2. Grupa Hass cu 3,173 societăți; 3. Grupa Raiffeisen cu 2,144 societăți; 4. Societăți diferite 1.700, cari depind de o secțiune centrală; 5. Alte 1.488 societăți cu totul independente.

Datoria Austro-Ungariei. La finele anului 1901, datoria publică generală a Austriei se urca la 5,447,346,258 coroane, datoria regatelor și a țărilor reprezentate în Reichsrath la 3.619,129,149, împreună 9,066,475,047 coroane, sau 370.536,509 coroane dobinzi anuale. Datoria flotantă comună (bilete de stat) se urcă la aceeași epocă la 35,873,740 coroane.

Producțiunea untului din lumea întregă. După ultima statistică, țările cu populația albă au la un loc 63.880.000 de vaci, cari produc anual 2.640.000 tone de unt și de brînză. Aceste vaci presintă un preț de vre-o zece miliarde de franci. Statele Unite au dublu atâtea vaci cât are Germania.

În Europa numai Rusia are un număr mai mare de vaci, adică 10 milioane. Nici o țară nu produce, în raport cu estinderea și cu numărul locuitorilor sei, atât unt cât Danemarca. După această țară, locul de frunte îl ocupă Franța.

O măsură bună pentru țărani. Banca agricolă din București a avertizat ministrul de interne, că ține la dispozițiunea țăranilor sumele necesare pentru depozitarea a câte 100 hectolitri de cereale cel puțin.

Dar' cum sînt numai puțini țărani cultivători, cari posedă această sumă, banca agricolă zice, în avisul ei, că mai mulți dintre ei pot să se asocieze pentru a depune cerealele lor la unul dintre ai lor, care va împrumuta în numele seu și va repartiza apoi suma între asociați.

Producțiunea muștarului în România. Este foarte anevoioasă această producție în România. Totuși s'au făcut mari sfărțări pentru a se avea muștar indigen. Primele încercări de producție s'au făcut în anul 1893. Mijloacele de producție s'au perfecționat în 1901. În acest an s'a importat muștar pentru suma de 72.768 lei.

În România muștarul se cultivă de către țărani în județul Constanța și în câteva comune din Ilfov. Se speră că peste 3—5 ani România să nu mai impoarte muștar folosind producția indigenă.

Conservele în România. După o statistică făcută la ministerul domeniilor, se constată, că în fiecare an cele șase fabrici de conserve din țeară dau în consumație 250.000 chlg. de conserve.

Cea mai veche fabrică din țeară e a dlui Staicovici, care a fost înființată la anul 1874.

Fabricile de conserve, pe lângă cantitatea pe care o dau în consumația publicului, mai furnizează anual 250.000 chlg. de conserve pentru armată.

Repausul de Duminică e vorba să se introducă și pentru traficantii de tăbac. Ordinațiunea ministerială, care stabilește toate amănuntele, e gata și va fi încurînd scrisă.

Aur în Bănat. Câțiva capitaliști germani au căpătat concesiune dela ministrul ung. să spele aur în Nera. Instalațiunile au costat 40.000 cor. Într'o singură zi au spălat aur de 800 cor.

FELURIMI.

Un nou fitil de lămpi pentru petrol. H. Sarafian din New York a înființat de curînd la Asnières o uzină pentru fabricațiunea unui nou fitil pentru lămpi de petrol, care face să se realizeze un adevărat progres în acest mod de iluminare. Caracteristica acestui fitil consistă în incombustibilitatea sa absolută și în absența completă de ori-ce carbonizațiune. Noul fitil numit fitil 'perpetuu este țesut dintr'o materie specială menținută de o armatură metalică. Intrebuițarea lui asigură o lumină frumoasă, o flacără albă, nefilînd nici odată și comparabilă cu cea a sitei Auer. Consumațiunea petrolului este foarte micșorată, nu este nici fum nici pericol de exploziune, nici sticle sparte.

H. Sarafian a adus în Franța nu numai aceasta frumoasă invențiune, ci și unelte cu totul nouă pentru fabricațiune.

Pălării de hârtie. În Lyon s'a constituit o societate numită Société Lumière, care va revoluționa cu totul prețul pălăriiilor, prin sistemul de pălării de pae... de hârtie. Aceste pălării vor fi de două feluri, atât pentru dame cât și pentru bărbați. Prețul maximum va fi de 50 de centime pentru calitatea II.

Fundul pălăriiiei, oval, va fi de hârtie rezistentă. Mantaua pălăriiiei se menține rigidă prin mijlocirea unui fel de fer subțire; pălăriiia are un strat de vernin în contra ploii.

Cele mai elegante imitează în perfecție pălăriiia de pae. Prețul lor maximum va fi de 3 franci.

'Société Lumière' și-a brevetat invențiunea sa.

CRONICĂ.

„Darul de Paști“ e și acum obiectul dragostei din partea autorităților judecătorești. Acum mai în urmă am primit știri despre confiscare dela dl Dionisiu Roman din Mediaș, apoi dela abonații Adam Luca din Réthely l. Vêrșeș, Nicolae T. Anton din Năseud, unde a mers judecătorul cu haiducii pe la toți abonații, apoi prin cercul Rodnei. Felul, cum își îndeplinesc acești servitori ai dreptății (?) slujba, îl arată nimerit următoarea scrisoare, primită dela o Românecă, de care e mândră nația noastră:

»In 23 l. c. s'a făcut perchișie domoiliară dlui învățător P. Pop din Lechința-săsească pentru »Darul de Paști«. Judele de tribunal din Ceuciș și cu un scriitor al său, însoțiți de un sergent de gendarmi, de ajutorul de primar și de un jurat, au fost la quartirul învățătorului, răscolind toate prin casă, prin podul oășii și prin cămară. Neștiind dînsul această, oăci e lângă patul de dureri al unchiului său, dl I. Papiu, preposit cap. în Gherla, i-au rupt încuierile dela un șifoner, vizitând toate ce erau în el. Au aflat niște vestimente, i-au căutat toate buzunarele, după aceea au mers la școală, au vizitat și acolo tot ce același rezultat, oăci n'au aflat nimic, pentru-că dînsul n'a căpătat acea carte.

După aceasta au mers la preotul local și acolo încă s'au uitat prin arhivă, dar' neaflând nimic agitoric, s'au pus la masa preotului și au oținat odihnă, gustând și ospătându-se din mâncările și vinul cel bun, oferit de preotul cu dragoste românească, precum e datina noastră la Români să ospetăm pe străini.

Românii din această comună neștiind pentru-ce umblă Măriile lor, se temeau că cine știe ce poate să pătească învățătorul lor. Ei își fac fel și fel de povești și tot nu pot ști adevărul. Pe învățător îl cunosc de un om onest, și cu atât se miră mai mult, că ce poșnă mare a făcut, de umblă cu gendarmi după dînsul. Mai interesant a fost însă, cum au umblat cu femeia, unde a fost în quartir. De însemnat e, că dînsul nefiind căsătorit în anul trecut, a fost încuierat la niște țărani frunțași maghiari, cari îl iubeau ca pe fiul lor, văzând cât e de nobil. Văzând femeia pe domni susnumiți s'a spăimântat și a început a-i blăstema zicând: »In casa mea să vină oameni de omenie, dar' de acestia ba«. Aceasta au spus-o ei la masa în mai multe rinduri, rîzînd ei între ei. Ba cei mai mult, căci auzind susnumita femeie, că la preotul le-a dat să mănânce, a trimis vorbă pe o femeie și a zis: »Spune-i la doamna preoteasă, că la astfel de oameni să nu le dee nici apă rece, decum să se ostenească cu mănăncare, că nu sînt vrednici«. Poftim, și ai lor îi judecă și batjocoresc, că umblă pentru nimicuri, de bagă frică în oameni.

De lângă Timișoara ne scrie un abonent între altele următoarele: »In 23/VIII. la 11^{1/2}, au venit doi oficianți și de loc au cerut »Darul de Paști«, că au căpătat poruncă dela Sibiu să strîngă »Darurile de Paști« toate și bag m'or zgomit rău, că am avut cartea pe masă. Vruiu să zic încoace, încolo, ei or vîzutu pe masă: o fi asta, că-i rogie, și o luară și eu am subscriat și proleasa. Eu nu știu cine-s aceștia, destul de rău, dacă un Român nu poate să-și citească istoria.

— După-cum am mai spus, nu e nici o pricină de frică. Goana contra biografiei lui Butanu e o nouă do-

vadă, că la noi au o seamă de oameni teamă de adevăr, care însă până la urma urmelor trebuie să triumfeze.

Din Blaj. În ultima ședință a consistorului s'au luat dispoziții însemnate. Așa la Cluj a fost numit ca protopop dl Dr. Elie Dăianu, apoi s'a hotărît ca școala superioară de fete să fie declarată de școală civilă, numindu-se director dl profesor Silvestru Nestor, căruia i-s'au atașat câțiva profesori dela gimnasiu, cșri vor preda de acuma înainte și la școala civilă de fete.

La teologie au fost numiți ca profesori d-nii Al. Ciura, în locul dlui Dr. Dăianu, și dl Octavian Prie, în locul răsposatului Vas. Rațiu, ear' la gimnasiu au fost numiți doi profesori noi în persoanele domnilor Augustin Caliani și Eugen Pantea.

Noi oficeri români. Ca întregire la numărul noilor oficeri egiți din școala militară din Sibiu ni-se scrie din Brău următoarele:

Eremie Hamza la reg. de infant nr. 64; Teodor Sârb la reg. de infant nr. 2; Eugen Negrey la reg. de infant nr. 5; Mihail Mohora la reg. de infant nr. 47; Semproniu Luca la reg. de infant nr. 43; Nicolae Mărginean la reg. de vînători nr. 28; în fine la honvezi: Dim. Stoiacovici la reg. nr. 28 Aurel Stoica la reg. nr. 21. De tot 21, o sumă care nici când n'a fost așa de mare.

Am amintit și pe dl Dim. Stoiacovici, care deși nepot de preot și încă fost stipendiat al fundațiunii Gozadu, abia se mai poate număra între Români, de oare-ce în familia sa, ce se află în Esseg vorbindu-se numai nemțește nu-și cultivă limba maternă, ear' la regiment, care e croată, încă nu se aude vorbă românească.

Sat vrednic. Un călător, care a trecut prin Moldova-nouă (Bănat), scrie următoarele despre cele văzute acolo: Unde un Român mai harnic, zelos și isteț, se prinde de piept cu Jidanul în negoț și i'punejos! Azi văzui o altă dovadă de acestea: Trecînd prin Moldova-nouă (în Bănat), comună mare, cu 4000 de locuitori, în popasul meu aflai, că în această comună în care vre o 800 de fumuri sînt numai românești și celelalte nemțești, deși sînt 10—12 prăvălii (bolte), nu este între ele nici una jidovească, oi numai românești și nemțești. Și nu se poate așeza aol Jidan în rîptul capului. Cum vine unul să-și încerce norocul, să aruncă toți negustorii creștini asupra lui și dau mărfurile cu prețuri cât el să nu poată ține, și i'pun pustiesc în scurtă vreme! Și până când au acești Moldoveni între ei comercianți naționali înflăcărați ca de pildă d-nul Alex. Marișescu, care arde de dorul de a vedea pe Români mai presus de alții, și pe toți îi încâlzește pentru românism, — nici că va prinde rădăcină jidovimea nici ungurimea pe aici!

În alte sate, mai ales prin Ardeal, într'un sat ca acesta, le-ar rîde mustața la cel puțin 6—7 Jidani bogați!

Român distins la expoziția din Vêrșeș. »Drapelul« scrie următoarele: La expoziția industrială și economică din Vêrșeș locuitorul român din Berliște (com. Caraș-Severin), Iuliu Bosioc încă a spus mai multe sculpturi în lemn făcute de dînsul în mod artistic. Aceste sculpturi au atras atențiunea tuturor acolora, cari au cercetat expoziția. Ministrul de agricultură încă a fost încântat de obiectele construite de Bosioc și l-a lăudat asigurându-l, că se va îngriji de dînsul. După-cum sîntem informați, ministrul va trimite pe țăranul-artist într'o școală industrială ca să se perfecționeze în arta sculpturii.

Intru mărirea lui Dumnezeu. Nicolae Tomuța, jun. cu soția sa Anioa Tomuța au donat bisericii gr.-catol. din Șoroștin 2 rinduri vestimente de minitrânți colorate în preț de 20 cor. Nicolae Bârșan cu soția sa Maria au donat un epitrafir de mătăsoasă colorată în preț de 16 cor. Vasile Soșa cu soția sa Elena, servitori, 1 păreche de mănecări negre de catifea în preț de 5 cor. și Ioan Șerban cu soția sa Varvara, servitori, un brâu negru de catifea în preț de 3 cor.

În biserica noastră din Corbi, protopresbiteratul Avrigului, care s'a zidit la anul 1880, sub actualul preot Nicolae Cucu, se aflau numai sfeșnicile și icoanele mutate din biserica cea veche de lemn, dar' Atotputernicul Dumnezeu a îndemnat pe dl Vasile Cora, din Viștea-de-sus, a cumpăra pentru înfrumusețarea bisericii noastre 2 icoane la ușa împărătească cu rame aurite, 2 sfeșnice lângă icoane, o țînătoare (cutie) de tinichea pentru tămâie ș. a. toate în preț de 200 coroane.

Acum de curînd din iubire curat creștinească s'a cumpărat un policandru de o frumuseță rară de sticlă cristalină cu 8 brațe cu prețul de 140 cor. de următorii:

Ioan Petrișor, Ioan Boldea, Galation Bârșan, George Tețiu, Nicolae D. Petrișor, Ioan I. Căndea, Nicolae S. Petrișor, Pantilimon Costea, Nicolae Oorș, George I. Bârșan, toți din Corbi. Sim. Borzea, din Ușea-de-jos și Nichifor Ganeș, din Ușea-de-jos. Toți aceștia încă din anul trecut au emigrat în America; se vede, că bunul Dumnezeu le-a ajutat așa, încât au putut jertfi din banii câștigați cu mari greutate și sfintei noastre biserici.

Pentru aceste fapte creștinești în numele întregului meu popor aduc cea mai ferbinte mulțumită. Nicolae Cucu, paroch gr.-or.

Impușcarea unui Român din Homorod. În ziua de 19 August pe la orele 6 p. m. un Român din Homorod se întorcea dela tirgul din Barot, unde cumpărase niște vite. Între Agustin și Racoș, voind să treacă pe podul de peste Olt al liniei ferate, cantonierul a vrut să-l oprească. Românul nevoind probabil a da ascultare avertismentului, cantonierul a intrat în canton, de unde aducînd o pușcă a rănit cu o împușcătură pe una din vite la picioare. Românul necăjit de această faptă brutală a cantonierului i'a întrebat, că de ce îi împușcă vitele și că mai bine să-l fi împușcat pe el, decât pe bou. »Stai, că te împușc și pe tine«, ar fi răspuns cantonierul, și cu aceasta a culcat la pămînt cu o împușcătură pe Român. Ieri, în 20 August, a eșit o comisiune din Sighișoara în anchetă la fața locului și a făcut autopsia cadavrului, care a fost transportat la Homorod.

Am ajuns, ca nu numai gendarmii să ne împuște ca pe vite, ci și cea din urmă slugă dela calea ferată. Până când?

Convocare. Societatea pentru crearea unui fond de teatru național românesc își va ține adunarea sa generală din acest an în orașul Bistrița în zilele de Duminecă și Luni, în 25 și 26 August v. (7 și 8 Sept. n.) 1902.

Inteligența română din Bistrița va aranja cu ocaziunea adunării generale a »Societății pentru crearea unui fond de teatru românesc« în sala cea mare dela »Gawerbeverein« din Bistrița Duminecă în 7 Septembrie n. a. c. un concert-teatru și Luni în 8 Sept. n. a. c. o petrecere cu joc.

— Comitetul despărțământului Făgăraș al »Asociațiunii« convoacă adunarea generală cercuală pe 31 August st. n. 1902 în Arpașul-inferior, la care invită pe toți membrii și sprigintorii »Asociațiunii«.

Catedrala din Sibiu. Esc.
Sa metrop. Ioan Meşianu a publicat o epistolă pastorală, prin care provoacă pe toți credincioșii să contribuie cu obolul lor la zidirea catedralei, care e a tuturor. Glasul păstorului nu va suna în pustiu, mai ales că premerge cu pildă vie, oferind de astă-dată 5000 coroane.

Necrolog. Victor Mihályi de Apşa, metropolitul de Alba Iulia în numele său, și al fraților: Petru, deputat dietal, Ioan, protofisc al comitatului Maramurș, precum și al familiilor acestora, cu inima plină de durere de știre, cumcă sora lor Ileana Mihályi de Apşa, văduvă Antoniu Vărădy de Kassa, în urma unei boale îndelungate, Duminecă, în 24 August, la 9 ore din zi, împărtășită cu Sf. Sacramente, a adormit în Domnul în etate de 67 ani. Osemintele i se vor astruca în cimiterul gr. cat. din Blaj, Marți în 26/13 August 1902, la 3 ore din zi. Fie-i țărina ușoară și pomnirea-i binecuvântată!

— **Mihail Oltean**, învățător la școala populară confesională gr.-ort. română din Arad, după lungi și grele suferințe, în anul 51 al etății, 29 al fetei sale căsătorii și după un serviciu de 28 ani ca învățător a încetat din viață în 18 Aug. Inmormentarea i s'a făcut Marți în 19 c.

Adunările săsești din Sibiu. În 23 și 24 și-au ținut »Reuniunea medicilor din Transilvania«, înființată nu de mult, »Reuniunea carpatică« și »Reuniunea pentru științele naturale« adunările lor anuale în Sibiu.

În **adunarea medicilor** s'au primit propuneri referitoare la creșterea unui regulament de afaceri și a unui statut pentru un fond de pensie. Dl. Dr. Süßmann a ținut o scurtă prelegere despre mijloacele, prin cari se combată tuberculoza.

Reuniunea carpatică, care are 1537 membri ordinari, dovedește prin activitate, ce arată raportul că a dezvoltat, că merită recunoștința tuturor celor ce știu spreția după merit importanța unei astfel de reuniuni pentru patria noastră mai îngustă.

În adunarea »Reuniunii pentru științele naturale« a ținut presidentul prelegerea »Die Unvollkommenheit des Stoffwechsels als Ursache des Weidens und Vergehens im Kampf ums Dasein«, un extras din scrierea festivă, lucrată tot de dinsul.

Studentii universitari sași încă au ținut o adunare, în care a vorbit dl. Dr. R. Schuller, adv. despre intrarea studenților sași în reuniunile universitare maghiare. El a conchis, că pot intra, îndată ce ar observa însă ceva, ce ar lovi în sentimentul lor național, au datorința să repășească.

Toate aceste adunări au decurs în felul obișnuit la compatrioții noștri sași: fără gălăgie, dar dovedind din partea tuturor intimitatea muncii, ce o depun în interesul poporului lor.

Petrecere. Tinerii meseriași și economi din Ighiu aranjează la 31 Aug. n. a. c. în grădina Kiss Balint din Ighiu o petrecere cu dans. Inceputul la 6 și jum. ore seara. Venitul curat este destinat în favorul bibliotecii poporului din Ighiu.

Adunare aminată. Adunarea departământului »Blaj« al »Asociațiunii« și petrecerea ce era să se aranjeze cu acea ocaziune, din cauze momentuoase se amină pe 7 Septembrie st. n. 1902. Participanții din nou sunt rugați a se înșina cel mult până în 1 Septembrie.

Stipendii dela Blaj. Consistorul publică cu termenul de 15 Septembrie concurs pentru următoarele stipendii: a) 1 de 600 cor., 1 de 400 cor., 2 de câte 200 cor., 2 de 120 cor., toate din fundațiunea »Alex. Sterca Șuluțiu«; 1 de 300 cor., 3 de 120 cor., din fundațiunea »Ioan Vancea«, numită casa archidiecezană; 1 de 200 cor. din fund. »Tim. Cipariu«, 1 de 140 cor. din fund. »Tarța«, 1 de 180 cor. din fund. »Alex. Micu«, 2 de 80 cor. din fund. »Part. Moldovan«, 1 de 34 cor. din fund. »D. Cutean«, 4 de câte 630 cor. din fund. »Ramonașă«, 1 de 120 cor. din f. »Bobiană«, 3 de câte 140 cor. din fund. »Gavril Vajda«, 2 de câte 200 cor. din fund. »Alex. Filip«. Petenții au să dovedească:

a) că sânt Români grec.-cat. miseri, născuți în Transilvania;

b) că pe lângă purtare morală bună au din studii caloul de eminentie;

c) dintre concurenți vor ave preferință, cari vor pute dovedi că sânt consăngeni cu piul fundator, spre care scop trebuie să producă atestat, compus de respectivul oficiu parochial, care să cuprindă tabela genealogică exact dedusă;

d) concurenții la suplica, scrisă și subscrisă cu mâna lor proprie în litaba română, au să alătore testimoniu școlastic în copie autentică, carte de botez, atestat de paupertate, testimoniu medical și să numească expres institutul, la care și unde vor studia, în anul școlastic 1902/3 și să determine apriat suma și zoiul stipendiului, după care suplică, că altcum suplica nu va fi luată în considerațiune, precum nici suplicile intrate după termenul mai sus statorit.

Un conducător de munte pierdut. După cum ni se scrie din Porumbacul-infer, încă din 12 l. c. s'a pierdut conducătorul de munte Ilie Roman din Porumbacul-superior. El plecase cu 5 turiști, între cari Dr. Bunea și M. Jantea, prof. în Brașov, și alți 2 Români și un German, să le arete drumul pe muntele Negroiu. Pe drum slăbind, a trebuit să rămână pe loc, lăsând pe turiști singuri. Aceștia ajungând la căsoaie au trimis pe un alt Român după el, fără ca să-l mai poată afla însă, afară de opincile lui. Până în 25 August nu se aflase nimic despre el.

Femeile țărance române din Ecioa română, la stăruința vrednicului paroch **Valeriu Magdu** de acolo, au expedit la adresa dlui Victor Tordășianu, president al »Reuniunii sodalilor români din Sibiu«, anume pentru expoziția industrială, o ladă de lucrări țesute și confecționate de mâinile țărancele noastre din Ecioa (comitatul Torontal). Între lucrările de toată frumuseța se găsesc covoare de pat cu prețul dela 40-80 cor.; covoare pentru divane (otoman) cu prețul de 80 cor.; covor de masă; covor de sub masă cu prețul de 130 cor., strășiți ieșcane, cătrințe ieșcane, ciupage (camison) și brâne ieșcane, în total 29 bucăți cu prețul total de aproape 1000 cor. — Obiectele sânt însoțite de o descriere interesantă a lucrărilor și se vor pune în vânzare. După toată probabilitatea lucrările harnicelor Ecioane se vor espune și înainte de expoziție în galantarele și vitrinele magaziiilor de modă din Sibiu.

Numărul 16 al »Foi școlastice« din Blaj are următorul cuprins: E. Mihail Pavel. — Planul unei lecțiuni practice de cetire, de V. D. Ștefănescu. — Schitare de prelegeri pedagogice, de I. Fr. Herbart. — Impăcare, narațiune de Dr. L. Kellner. — Congresul corpului didactic ținut în București. — Istoricul școlii civile gr.-cat. de fete din Beiuș pe 1901/2. — De-ale reuniunii. — Recercare. — Concurse.

Pentru rezerviștii dela honvezi. Ministrul de honvezi a dat un ordin, prin care hotărăște, că rezerviștii și honvezii, cari au terminat serviciul militar, pot să se înșințeze în timp de 8 zile la primăria comunei, unde au să petreacă, și nu în 24 ore.

O rindunică albă. În Sămbăta-de-jos un soldat dela herghelia militară de acolo a prins săptămâna trecută o rindunică albă, care a fost trimisă, ca exemplar rar, la muzeul din Budapesta.

Esamenele de brânisteri (pădurari, codreni) se vor țină anul acesta și în Sighetul-Marmației, Sibiu, Brașov, Cluj, Timișoara, car' cele de ajutoare în Cluj și câteva orașe dincolo de Tisa, și anume în zilele de 13 Octombrie și cele următoare. Rugările trebuie înaintate la inspectoratul silvanal până la 1 Octombrie n. a. c.

Necuviință. Un țeran din Streja-Cârțișoara ni se plânge, că intrând în berăria Habermann să bea un pahar de bere, chelnerul și-a bătut joc de el dându-i niște oțet lihod în loc de berea cerută. Așa înșelege omenia, cu care e dator fiecărui oaspe?

Mașina de imblătit. Negrija cu mașina de imblătit cere mereu jertfe. Lui Trifan Marincea din Margitfalva i-a ajuns brațul drept în doba mașinei și acolo i-s'a zdrobit. Aceeaș soarte a avut lucrătorul Iacob Dimitrie din Ciacova, căruia i-a zdrobit mașina piciorul drept.

Conducători harnici. Un cetitor din Radna ne scrie, că trecând seara prin Sângiorgiul-român a aflat fetele și flăcăii satului adunați la școală, unde preotul și un instructor de musică îi învăța cântările liturgice de pe note. Fapta se laudă de sine.

Din programa gimnasiului public gr.-or. român din Brad pe anul școlar 1901-1902 ce ne-a sosit relevăm următoarele date: La gimnasiu au funcționat dimpreună cu directorul 6 profesori ordinari, 1 învățător definitiv de gimnastică și doi cateheți, 1 gr.-cat. și 1 rom.-cat. Numărul elevilor în cele 4 clase gimnastice a fost cu finea anului școlar de 116. Observăm că programa este cam mancă. Lipsește un conspect sumar după naționalitatea și confesia școlariilor.

Fapte frumoase. Din Șoimușul-român ni se scrie: Locuitorii comunei noastre încă în anii trecuți în multe rinduri au cerut cărcimărișul dela direcțiunea financiară și acum în urmă i-au și căpătat. În întreaga comună nu era numai un »Moisele«, care vindea după plac. Se îmbogățise Jidanul foarte. Cărcima comună era într'un loc îngust și necorespunzător scopului, din care cauză primarul nostru, Petru Sidcrias, precum și mai mulți alți fruntași ai comunei s'au și apucat încă în primăvara a. c. de o casă spațioasă întocmită cu o prăvălie potrivită și corespunderă în toate.

Și acum, ca mai curând să ne ajungem scopul, care e să scăpăm de lipitoarea de Jidan din comună, e de lipsă, ca și acei cari încă până acum iubesc atâta pe Jupân și muierele pe Jupâneasa să-i vină în ori și să cunoască binele acestui lucru iscodit de fruntașii comunei noastre.

Să-l părăsim deci ca toții și sânt sigur, ca toamna viitoare nu-l mai apucă la noi.

Expozițiile industriale din Sibiu. La rugămintea, adresată instituțiilor noastre economice-financiare, de către comitetul dirigent al expozițiilor industriale, ce se vor aranja în toamna a. c., de reuniunea agricolă și de cea a meseriașilor români din Sibiu, rugămintea pentru crearea de premii și ajutoare pe seama expozițiilor, au binevoit a pune la dispoziția comitetului: *Onorabila direcțiune a Institutului de credit și economii* „Sentinela” din Satul-nou (Reva - Ujfalú) 30 cor. car’ „Cordiana” din Foventea 20 cor.

Post de profesor la institutul pedagogico-teologic din Sibiu. Pentru ocuparea unui post de profesor în secțiunea teologică la institutul ped. teol. de aici se publică concurs cu termen de 30 de zile.

Emoimentele împreunate cu acest post de profesor sunt cele normate în regulamentul seminarial §. 3 punct b) și §. 4 punct 7, anume în primii trei ani de probă salariu 1600 cor. și 300 cor. bani de cuartir, iar după definitivare salariul întreg normal.

Cererile intrate după expirarea termenului indicat nu vor fi luate în considerare. *Consistoriul arhiepiscopesc.*

Dr. Vasile Dan, avocat în Sibiu, având în deaproape considerație scopurile frumoase, urmărite de reuniunea română agricolă și de cea a meseriașilor români din Sibiu, prin aranjarea expoziției industriale (de meserii și manufactură), a creat pentru expoziție două premii, cari se poartă numele său și se distribuie: primul de 10 cor. pentru cel mai frumos covor, confecțiune proprie țărănească, și al 2-lea de alte 10 cor. pentru lucrul cel mai deservit spus de un meseriaș lăcătuș.

Preoți români la o sărbătoare un-gurească. Din Sălsigiu i-se scrie „Gaz. Transilvaniei” următoarele: În Sept. se va desvâli în Zelau monumentul lui Wesselenyi. Comitetul aranjator al festivităților a trimis invitații în toate părțile, ba a invitat și senatele bisericesti gr.-cat. române, cerând răspuns dela cei ce doresc a participa la acel praznic „patriotic”. Corespondentul „Gaz. Trans.” spune cu scârbă, că s’au aflat doi preoți rătăciți, cari s’au dejosit a promite, că vor asista la sărbătoare. Numele „preoților” nu ni-le descopere, căci speră, că totuși în cele din urmă își vor trage pe seamă și nu se vor duce să sărbătorească memoria unui adversar incarnat al limbii și naționalității române.

Grijiți de copii. Din Noul-român ni-se scrie: Copilul economului Ioan Bucureasa, de 5 ani, a fost lăsat de părinți acasă cu o fetiță de 11 ani, ei ducându-se la secere. Fetița a lăsat copilul cu alți copii la un vecin. Vrând acestuia să bea apă din găleata dela fântână, s’au apucat cu toții de găleată, cel mic încă a vrut să bea și imbulzindu-se a căzut în fântână, în care apa era de 2 m. de adundă. Din norocire niște oameni din apropiere au auzit strigătele copiilor și venind iute l-au scos nevătămat afară. *G. V. Ballu.*

Reacțiunea polonă contra opresiunii prusiane continuă. În 17 c. au ținut Polonii în Berlin un meeting la care au participat aproape 3000 persoane. Referentul Wrobel, redactorul unei foi polone, a declarat pe Germani dușmanii seculari ai Polonilor. În decursul desbaterilor s’a accentuat de repetate-ori, că Polonii nu recunosc împăr-

țirea Poloniei și pentru ei nu există granițe. Ei cer dela deputații lor din parlamente, ca să se privească ca reprezentanți ai Poloniei indivisibile. Frațiunea polonă s’a dovedit incapabilă; membrii ei sunt ștreberi și idioți politici. Mai curând va dispărea Prusia, decât să se germanizeze Polonia și să-și pierdă speranța în restabilirea Poloniei. Adunarea a primit o rezoluție, prin care se declară vnzarea de pământ polon guvernului, drept tradare a cauzei polone. Afară de aceea s’au făgăduit a fi cu cea mai mare rezistență față de încercările de germanizare.

Primire în clerică. Supletor s’au mai primit la cursul teologic al semin. arhid. din Sibiu următorii tineri: 1. Vasiliu Buta din Rimeș. 2. Traudafir Scorobet din Cârțișoara. 3. Valeriu Dragoș din Finteușul-mare. 4. Onișor Ghibu din Seliște. 5. Victor Murășan din Maluș. 6. Constantin Moldovan din Toplița. 7. Ioan Rafiroiu din Arpatac. 8. Vasiliu Săndeanu din Turda.

O zălogire sângeroasă. Pe economul Jivan Gavrilov din Mocrin au vrut să-l eșecveze. El s’a împotrivit și gendarmii l-au împușcat fără milă.

Un primar împușcat. Primarul din Feketegyő (Bihar), Vasile Jurcuț a fost împușcat pe fereastră tocmai când era să se culce. El a rămas mort pe loc. Nevasta lui Jurcuț zace greu bolnavă de spaimă.

Dragoste croato-maghiară. Pe casa parochială reformată din Nikiczi (Croatia) s’a arborat de ziua împăratului steagul unghuresc. Noaptea l-au luat Croații jos și l-au făcut bucăți.

Sășii în America nu numai că și-au întemeiat o gazetă, dar Reuniunea lor de cântări și ajutorarea bolnavilor și-a zidit și o casă frumoasă.

Internat român s’a înființat în Serete (Bucovina) pe lângă gimnaziul român de acolo.

Alegere de preot. În Păuca a fost ales preot în 24 l. c. cu unanimitate de voturi teologul Patriciu Barbu.

Foc. În Ogha-Sibiului a fost săptămâna trecută un foc, aprinzându-se o clădire de lână. Noroc, că n’a fost vânt și soldații erau aproape, căci cu nădejdea la pompa comunală și la ajutorul oamenilor de-acolo putea să ardă o stradă întreagă.

Atac pe drum. S Spotocan din Racovița a năvălit asupra femeii Maria Savu din Orlat, când trecea pe drumul Turnișorului, și i-a răpit 20 cor. Hățul a fost prins în Cristian.

Contrabandist prins. În munții Boiței (Sibiu) a fost prins un om, care aducea pe vama cucului șase cai și 2 mânzi nevămuiți. Căii vor fi sechestrați pentru stat, afară de aceea va mai plăti și o pedeapsă grea în bani.

Încă un proces câștigat. Luni a adus înalta Curie sentință în procesul de despărțire hierarhică a comunei Dobrița, diecesa Caransebeșului, și a dat câștig de cauză Românilor, predându-le jumătate din averea comună bisericească, care se urcă la 100.000 coroane, și condamnând pe Sârbi și la purtarea șeselor de proces, în sumă de trei mii coroane. Interesele bisericeii noastre le-a apărat dl Dr. Emil Babeș, avocat în Budapesta.

Dela alegerile dietale. Când cu alegerea din Iászberény, unde a reușit după o grea luptă Albert Apponyi, care e presidentul dietei, partida lui Bánffy a făcut toate mișcările, ca să-l trântască și să eșue Almány. Îndeosebi a lucrat mult cu beuturi și cu gulașuri, pe cari însă cei căzuți n’au vrut să le plătească toate. Acum a hotărât tribunalul, ca cărcămarul să-și capete paralele.

Concursuri bis.-școl.

Archidieceasa gr.-or. Sibiu. Post de paroch din Mihăileni, ppresb. Bradului; capelan în Galați, ppresb. Bistriței; posturile inv. Brăzești, ppresb. Lupșei; Hașfalău, Saschiz, Nadeșul-sășesc, ppresb. Sighișoarei; Archita, Crihalma, Rodeș, Almas-Seliște, Brașeu, Burjuc, Glodqilești, Godinești, ppresb. Iliei; Bucș-Vulcan, Bulzești-de-sus și B. de Jos, Căbea (inv. suplent cu 400 cor.), Hărăgani, Luncoiu de-sus și Podole, (amb.) Seliște și Treștia (amb.), Iărășel, ppresb. Brad.

Diecesa greco-orientală Arad. Șoi-mos, protopresb. Arad; Petirs, ppresb. Arad; Chigic, Copăcel, Zovan, Cetea, ppresb. Peșteșului; Iermata ppresb. Boroșineului; Minead, ppresb. Butenilor.

Știri din piață.

Sibiu Grâu, hl. 10.—11.20, săcară 680—760, orz 640—680, ovăș 4.—4.80, cucuruz 8.40—9.60 cor. 10 ouă 44—50 bani.

Piața banilor din Sibiu. Galbunul 11.20; 20 lei (hârtie) 18.94; 20 lei (argint) 18.84; lira turcească 21.40; lira engleză 23.86; 20 marce 23.34; napoleonul 19.02, rubla (hârtie) 2.52, rubla (arg.) 2.44 cor.

Bursa din Budapesta Grâul, 50 hl. bănățenesc 6.80—7.15; săcară (nouă) 5.90—6.—; orz 5.15—5.40; ovăș 5.85—6.05 cuc. 5.15—5.25; cincantini 5.90—6.— cor.

POSTA REDACȚIEI ȘI ADMINISTRAȚIEI.

Dlul G. V. Ballu, Nou rom. Mulțumim pentru cele trimise. Cartea nu o mai avem, că și la noi au confiscat-o Poesia o poți face și așa.

Dlul N. Petruța, Poșaga Asupra D-tale ne-au venit 15 documente subscrise de martori, așa că dacă am publica cele ce ne scrii, n’am mai isprăvi lucrul nici când. După-cum suntem informați din Blaj, chestia e pendentă acolo, deci să așteptăm rezolvarea celor competent!

Dlul Ilie Androne, America. Nu sunt fără nemțești — englezezești, cum am trimis deja una. Prețul 60 cr. + 10 cr. porto.

Dlul I. Câlțea, America. După-cum ai văzut suma trimisă s’a ajuns pentru carte, mai rămânând 50 cr. Foia costă în America 2 fl. 50 cr. pe jumătate de an.

Dlul Ioachim Haida, Vulcești. Dacă nu e regulament comunal, nu-ți poate opri nime găștele de pe stradă. Când nu-ți sosește foia la timp, cere dela oficiul postai o sedulă de reclamațiune, care nu costă nimic, și scrie pe ea numărul foii, care nu și-a venit. Făcând de două-trei ori așa, o să-ți înfarce pe cel ce nu-și face slujba cum se cade.

Pentru redacție și editură responsabil: **Victor Lazăr.**
Proprietar: Pentru „Tipografia”, societate pe acțiuni Iosif Marschall.

Portretul

lui

Dr. Gregoriu Silași

lucrat după o fotografie, tipărit pe carton fin, n mărimă de 24×32 cm. îl trimite francat pentru 30 bani.

„Tipografia”, soc. pe acțiuni

Victor Lazăr

Nr. 910/1902.

65 3—3

Publicațiune.

Comuna Sibiel dă în arândă pe cale de licitațiune publică în 7 Septemvrie a. c. d. a. la 2 ore, casa comunală ce servește de cârcimă, pe un period de 3 ani începând din 1 Ianuarie 1903.

Edificiul care e așezat în centrul comunei constă din 3 odăi 1 bucatărie, și 1 încăpere pentru prăvălie, — precum și o cuglărie aparti-nătoare de el.

Condițiunile de licitațiune în orele ofici- oase se pot privi în cancelaria comunală.

Sibiel, în 6 August 1902.

Primăria comunală.

Licitațiune

pentru zldire de biserică.

Pentru edificarea bisericii celei noiă gr.-cat. din Pojorta, vicariatul Făgărașului, se publică prin aceasta licitațiune minuendă. Licitațiunea se va ține în comuna Pojorta (comit. Făgărașului), în ziua de 7 Septem- vrie st. n. a. c. la 2 ore postmeridiane în școala gr.-cat. de-acolo.

Condițiunile de licitațiune se pot vedē în cancelaria oficiului parochial.

Pojorta, în 22 August.

Valeriu Gusiocilla Negrea,

68 1—1

cooperator gr.-cat.

Un învățăcel

care sē fi împlinit etatea de 14 ani, se primește în franzelăria lui

Nicolae Moldovan,

comerciant și franzelar în Toplița-română.

69 1—3

Local bun

de cârcimă și prăvălie.

Subscrisul ocupat prea tare cu me- seria mea de tēmplar, în Orăștie și afară de Orăștie, ne-avēnd timpul de lipsă de a mē ocupa de cârcima pe care am deschis-o de doi ani în capul Uliței Căstăului în Orăștie, — sūnt aplicat a da în arēndă localul meu de cârcimă dimpreună cu licența ce o are.

Strada fiind foarte cercetată, în câr- eimă e învêrtire mare, deci e foarte rentabilă.

66 2—2

Are licenție de cârcimă, de trafică și de sare.

O mică prăvălie în legătură cu câr- cima s'ar renta aci foarte mult!

La cas de bunăinvoire, sūnt aplicat a vinde localul și de tot, din mână liberă!

Dumitru Martin.

măiestru tēmplar, Orăștie (Szászváros).

O casă

bine situată constătătoare din 6 odăi, curte, grădină, 2 pivnițe și o verandă se afă de vnzare din mână liberă. La casă se afă și licență pentru beuturi, sare și tutun.

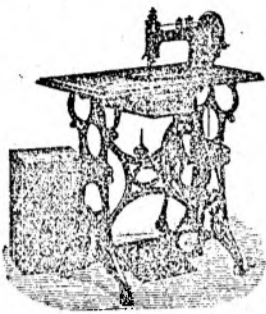
Informațiuni mai de-aproape dă Ioan Comșa, măiestru zidar, Sibiu, str. Rannicher nr. 7 (Conrad'sche Wiese).

67 2—2

Gustav Dürr,

mechanic.

Magazin de mașini de cusut și de velocipede,
Sibiu. Piața-mare nr. 19.



Recomandă depositul seu mare și bine asortat cu toate felurile de mașini de cusut mai renumite din fabrici străine și indigene pe lângă un preț foarte moderat.

4 26—

Ca specialități se recomandă mașinile de cusut:

Seidel & Naumann, G. M. Pfaff.

Toate acareturile mașinilor de cusut de ori-ce fel precum ace, curele, oleiuri fine și altele se afă întotdeauna în depositul meu. Reparaturile la mașinile de cusut de ori-ce fel sūnt executate prompt, ieftin și conștiencios cu garanție. Pentru fiecare mașină nouă de cusut cumpărată delamine dau 5 ani garanție.

Liste de prețuri se trimit la oerere gratis și franco.

Atelier de lăcătușerie în Sibiu.

Subsemnatul aduc la cunoștința onoratului P. T. public, cum că după o praxă de mai mulți ani în cele mai renumite ateliere din monarchie și străinătate, ca al dlui Valerian Gillar, lăcătușul de artă și construcție al curții ces. și reg. din Viena etc. etc., 'mi-am deschis un

atelier de lăcătușerie de artă și construcție

în Sibiu, Rosenanger nr. 9 (Tîrgul brânzei)

unde efectuesc tot felul de lucrări aparti-nătoare acestei branșe, precum:

Porți de fer, balcoane, terase,
galerii, grilajuri de scări și morminte, marchise,
antreuri, luminătoare,
case pentru flori (florări) etc. etc.

în ori-ce stil și după cele mai noue modele. — Afară de aceea am tot- deauna în depositul meu cele mai practice și mai bune

sobe de bucatărie

cât se poate de solid lucrate și cu prețurile cele mai moderate.

Sperând că P. T. public mē va onora cu numēroase comande, fiind singurul măiestru lăcătuș român aici în Sibiu, semnez

Cu deosebită stimă

Eremie Purece,

măiestru lăcătuș.

55 10—10

Descrierea Ardealului.

Cine voește să cunoască frumoasa țeara a Ardealului, și cu deosebire Munții- Apuseni, patria lui Horia și Ianou, să citească scrierile lui Silvestru Moldovan anume:

Țeara-Noastră,

descrierea părților sudice ale Transilvaniei și Valea-Murșului, apoi

Zarandul și Munții-Apuseni,

Cu 9 ilustrațiuni și o schiță.

Descrierile sūnt facute în fel de călătorie, cu datinele și porturile Românilor și cu multe legende despre dealuri, cetăți, izvoare ș. a.

Fiecare carte costă 1 fl. (și 5 cr. porto), în România 3 lei.

Toate ziarele noastre au apreciat în cuvinte elogioase aceste descrieri, unicele ce le avem despre Transilvania în limba română.

„Liga română”, scrie între altele:

„Până astăzi n'a existat în limba română o descriție a acestor regiuni atât de interesante din mai multe puncte de vedere. Dl Silvestru Moldovan a răspuns deci prin această publicațiune unei trebuințe ce într'adevăr se simția la noi. Sperăm, că publicul cetitor va face acestei scrieri primărea amabilă pe care o merită.

Comande se pot face la

Librăria W. Kraft.